

Bibliografia

Wykaz skrótów:

AA – Arms and Armor, Notable Acquisitions (Metropolitan Museum of Art)	KHKM – Kwartalnik Historii Kultury Materialnej
AH – Archaeologia Historica	LA – Lietuvos Archeologija
AJ – Archaeological Journal	MMB – The Metropolitan Museum of Art Bulletin
AMM – Acta Militaria Mediaevalia	MMJ – Metropolitan Museum Journal
ANJ – Antiquaries Journal	NAR – Norwegian Archaeological Review
AP – Archeologia Polski	PLAF – Park Lane Arms Fair
AR – Archeologické Rozhledy	SMDDUW – Studia i Materiały do dziejów dawnego uzbrojenia i ubioru wojskowego
ASA – Anzeiger für schweizerische Alterthumskunde	SiMDHW – Studia i Materiały do historii wojskowości
AULFA – Acta Universitatis Lodzensis, Folia Archaeologica	SNMP – Sborník Národního muzea v Praze
BM – Bodendenkmalpflege in Mecklenburg	SVBS – Schlesiens Vorzeit in Bild und Schrift
BMÖ – Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich	WK – Waffen- und Kostümkunde
FA – Folia Archaeologica	ZSAK – Zeitschrift für schweizerische Archäologie und Kunstgeschichte
JAAS – Journal of the Arms and Armour Society	ZHWK – Zeitschrift für Historische Waffen- und Kostümkunde.
JKSW – Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen in Wien	

Źródła niepublikowane:

ABTH. C U E – <i>Eingangs Katalog, Abtheilung C und E, Waffen und Architect. Alterthümer</i> , Archiwum Muzeum Narodowego we Wrocławiu.	FA Ratibor – Fundakten Ratibor (teczka: pow. Racibórz), część zespołu archiwalnego obejmującego tzw. Archiwum Bytomskie, Muzeum w Raciborzu.
Antyfonarz, rękopis: Ms.5 (rkp. Perg. 13), Biblioteka klasztoru OO. Karmelitów na Piasku, Kraków.	Legenda o św. Klarze, Biblioteka Uniwersytecka, Wrocław, sygn. BU IV Q
Archiwalia Hofjagd Rustkammer, Kunsthistorisches Museum, Wiedeń, karty inwentarzowe zabytków	
Brewiarz, ok. 1420 r., biblioteka kolegiaty w Głogowie (dawniej), Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, BU, sygn. IF 442	

Źródła internetowe:

- <http://www.albrecht-durer.org>
<http://www.anglo-norman.net/gate/>
www.ansax.com
www.archeurope.com
www.bbc.co.uk
<http://bejismedieval.blogspot.com/2013/07/calatravos.html>
www.bifrost.it
<http://catholicbible.online>
<http://commons.wikimedia.org>
<http://cronistadearena.blogspot.com/2010/03/nuestra-cruz-de-santiago.html>
www.de.wikipedia.org
<http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpg848>
<http://effigiesandbrasses.com>
www.facebook.com
www.finds.org.uk
www.freha.pl
<http://www.galleriaestense.org>
www.gettyimages.com
<http://www.go2gbo.com>
<http://www.gothicivories.courtauld.ac.uk/>
www.imareal.oeaw.ac.at
<http://www.madel.jezuici.pl/biblia/Wj.html>
<http://keespopinga.blogspot.com/p/artu-in-italia.html>
<http://larry-amoroma.blogspot.com>
<http://latindiscussion.com/forum/latin/da-pacem-domine.17555>
www.lessing-photo.com
<http://lospedros.rajce.idnes.cz/Pavezky>
www.lostfort.blogspot.com
<http://www.lukasweb.be/nl/foto/altaarstuk-van-het-heilig-sacrament-11>
www.luminarium.org/encyclopedia/blackprince.htm
www.luoghimisteriosi.it/emilia_fontevivo.html
www.madamepickwickartblog.com
<http://www.ma.krakow.pl>
<http://www.metmuseum.org>
<http://www.mfa.org>
www.museums-sheffield.org.uk
www.myarmoury.com
<http://www.nonpossumus.pl/ps/>
<https://www.onb.ac.at/>
www.online-utility.org
<http://polskakorona.eu>
<http://vidimus.org>
www.thehaca.com
www.wyrdmeginthew.blogspot.com
- Gaulton B. C., Tuck J. A.
 2011 Interim Report — Archaeology at Ferryland
 2011, s.1-9, strona w sieci: http://www.mun.ca/archaeology/faculty/Ferryland_Interim_report_2011.pdf

Źródła publikowane:

- Albertus Magnus
 1967 *Book of Minerals* (opracowanie: D. Wyckhoff), Oxford.
 Albrecht von Kemenaten
 1870 *Virginal, Dietrichs Abenteuer*, (opracowanie: J. Zupitza), Berlin.
 Ammianus Marcellinus
 2002 *Dzieje Rzymskie*, (opracowanie: I. Lewandowski), Warszawa
 Anonim
 1984 *Dzieje pierwszej krucjaty*, Warszawa-Kraków.
 Apulejusz
 2000 *Metamorfozy albo Złoty Osioł*, Gdańsk.
 Aucassin and Nicolette
 1911 przekład i opracowanie: H. Child, London
 św. Augustyn z Hippony
 1909 *The city of God (De civitate Dei) by Saint Augustine; a translation into English by John Healey; first pub. in 1610*, Edinburgh.
 1986 *Objaśnienia Psalmów* (opracowanie i przekład: J. Sulowski), Warszawa.
 Baluze É.
 1761 *Stephani Baluzii Tutelensis Miscellanea Novo Ordine Digesta Et Non Paucis Ineditis Monumentis Opportunisque Animadversionibus Aucta*, t. 2, Lucae.
 Bulwer J.
 1644 *Chirologia or the Naturall Language of the Hand. Composed of the Speaking Motions, and Discoursing Gestures thereof*, London.
 Cellini B.
 1984 *Benvenuto Celliniego żywot własny spisany przez niego samego*, Warszawa.
 Chaucer G.
 1889 *The Legend of Good Women*, Oxford.
 1959 *Troilus and Cressida*, New York.
 1961 *The Canterbury Tales*, Baltimore-Maryland.

- Chrétien de Troyes
1990 *The Complete Romances of Chrétien de Troyes* (opracowanie i przekład: D. Staines), Bloomington-Indianapolis.
- Dalimil
2011 *Dalimilova kronika*, Praha.
- Dante Alighieri
1965 *Boska Komedia*, Warszawa.
- Diakon P.
2002 *Historia Longobardów* (H. Pietruszczak (red.)), Zgorzelec.
- Dzieje Tristana i Izoldy*
1919 *Przekład i opracowanie*: J. Bedier, Boy (T. Żeleński), Warszawa-Kraków.
- de Ebulo P.
1994 *Liber ad honorem Augusti sive de rebus Siculis*, (w:) T. Kölzer, M. Stähli (red.), Codex 120 II der Burgerbibliothek Bern, Sigmaringen.
- Edda poetycka*
1986 *Przekład i opracowanie*: A. Żaluska-Strömberg, Wrocław.
- de Fournival R.
1984 *Master Richard's Bestiary of Love and Response*, przekład i opracowanie: J. Beer, Berkeley-Los Angeles-London.
- Fuchs L.
2001 *Das Kräuterbuch von 1543*, Köln.
- Gall Anonim
2003 *Kronika polska*, przekład: R. Grodecki, opracowanie: M. Plezia, Wrocław.
- Gotfryd ze Strasburga (Gottfried von Straßburg)
1903 *Tristan und Isolde*, przekład i opracowanie: K. Pan-nier, Leipzig.
- Hartmann von Aue
1982 *Erec*, przekład i opracowanie: J. W. Thomas, Lincoln-London.
- Janko z Czarnkowa
2002 *Kronika*. Edycja internetowa: www.zrodla.historyczne.prv.pl
- Joinville de J.
2002 *Czyny Ludwika Świętego króla Francji*, Warszawa.
- Lacy N. J. (red.)
1993 *Lancelot-Grail. The Old French Arthurian Vulgate in Translation*, t. 2, New York-London.
- de Lorris W., de Meun J.
1997 *Powieść o Róży*, Warszawa.
- Lull R.
1991 *The Book of the Order of Chivalry* (tłumaczenie: R. Adams), Huntsville.
- Machiavelli N.
1984 *Księżę. Rozważania nad pierwszym dziesięcioksię-giem historii Rzymu Liwiusza*, Warszawa.
- Malory T.
1920 *Le Morte Dartur*, t. 1., London.
1925 *Le Morte Dartur*, t. 2., London.
- Mandeville J.
1848 *The Book of Sir John Maundeville, A.D. 1322-1356*, (w:) T. Wright (red.), Early Travels in Palestine, London, s. 127-282.
- Martorell J., de Garba M. J.
1984 *Tirant lo Blanc*, przekład i opracowanie: D. H. Ro-senthal, Baltimore-London.
- Mistrz Wincentego Kronika Polska (Magistri Vincentii Chronicon Polonorum)*
1872 *opracowanie*: A. Bielowski, Lwów.
- Das Nibelungenlied*
1871 *opracowanie*: F. Zarncke, Leipzig
- Pliniusz K.
1845 *Historia Naturalna*, Poznań.
- Pieśń o Cydzie*
1970 *Przekład i opracowanie*: A. L. Czerny, Z. Czerny, Kraków.
- Pieśń o Nibelungach*
1995 *Przekład i opracowanie*: A. Lam, Warszawa
- Pieśń o Rolandzie*
1931 *Przekład i opracowanie*: Boy (T. Żeleński), Warszawa.
- Pontificale Romanum*
1773 *Pontificale Romanum Clementis VIII primum nunc denuo Urbani PP. VIII. Auctoritate recognitum ac demum ad plurium usum in commodiorem formam redactum*, Mariti (Madrid).
- PWD
1940 *Le pontifical de Guillaume Durand. Le pontifical ro-maine au Moyen Age*, (w:) M. Andrieu (red.), Studia Testi, nr. 86-89, t. 3, Vatican City.
- Saga o Egilu*
1974 *Przekład i opracowanie*: A. Żaluska Strömberg, Poznań.
- Quarg G. (red.)
1967 *Conrad Kyeser: Bellifortis*, Düsseldorf.
- René d'Anjou
2001 *The Book of the Love-smitten Heart*, przekład i opra-cowanie: S. Viereck Gibbs i K. Karczewska, New York-London.
- RGP
1963 *Le pontifical romano-germanique du dixieme siecle*, (w:) C. Vogel, R. Elze (red.), Studi e Testi, nr. 226-27, Vatican City.
- Sadurska A. (red.)
1998 *Witruwiusz, O architekturze ksiąg dziesięć*, Warszawa.
- Teofil Prezbiter
1998 *Diversarum Artium Schemata*, opracowanie S. Kobie-lus, Kraków.
- Tacyt, G. C.
1804 *Germania* (Kaia Korneliusza Tacyta Germania prze-kładania Adama Stanisława Naruszewicza), t. 1, Warszawa.
- de Voragine J.
1983 *Złota Legenda*, Warszawa.

Literatura:

- dell'Acqua G. A., Matalon S.
1963 *Affreschi Lombardi del Trecento*, Milano.
- Adams E. L.
1913 *Word Formation in Provençal*, New York.
- Adams N.
2009 *Jaume I and the muslim world*, (w:) Jaume I, Rey y Caballero. Los arneses y la cultura caballeresca en el siglo XIII, Valencia, s. 221-225
- Aitchison N. B.
1998 *Regicide in early medieval Ireland*, (w:) G. Halsall (red.), Violence and Society in the Early Medieval West, Woodbridge, s. 108-125.
- Aleksić M.
2007 *Mediaeval Swords from Southeastern Europe. Material from 12th to 15th century*, Belgrade.
- Alexader D.G.
1985 *European Swords in the Collections of Istanbul. Part I. Swords from the Arsenal of Alexandria*, WK, t. 27, s. 81-118.
1987 *European Swords in the Collections of Istanbul Part II*, WK, t. 29, s. 21-48
- Almazan V.
1986 *Gallaecia scandinavica: introducción ó estudio das relacións galaico-escandinavas durante a Idade Media*, Vigo.
- Almgren B.
1983 *Helmets, crowns and warrior's dress – from the Roman emperors to the chieftains of Uppland*, (w:) J.P. Lamm, H. Å. Nordström (red.), Vendel Period Studies. Transactions of the Boat-grave symposium in Stockholm, February 2-3, 1981, Stockholm, s. 11-16.
- Alt A.
2013 *Zwei mittelalterliche Schilde - Technologische Untersuchungen zum Aufbau im Vergleich*, WK, t. 55, z. 2, s. 73-96.
- Althoff G.
2011 *Potęga rytuału. Symbolika władzy w średniowieczu*, Warszawa.
- D'Amato R.
2011 *Σιδηροράβδιον, βαρδούκιον, ματζούκιον, κορύνη: The War-Mace of Byzantium, 9th -15th c. AD: New Evidence from the Balkans in the collection of the World Museum of Man, Florida*, AMM, t. 7, s. 7-48.
- Ambrosiani B.
1983 *Regalia and Symbols in the boat-graves*, (w:) J.P. Lamm, H. Å. Nordström (red.), Vendel Period Studies. Transactions of the Boat-grave symposium in Stockholm, February 2-3, 1981, Stockholm, s. 23-30.
- Anglo S.
2000 *The Martial Arts of Renaissance Europe*, New Heaven, London.
- Anonim
1870 *Wallfahrts- & Andachtsbüchlein zur Verehrung der heiligen 14 Nothhelfer*, Neuß.
- Ansón L. M.
2005 *Amuletos-talismanes para caballos, en forma de creciente, en la España medieval*, Archivo Español de Arte, t. 78, nr 309, s. 5-21.
- Apostoli P, de Palma G., Catalani S., Bortolotti F., Tagliaro F.
2009 *Multielemental Analysis of Tissues from Cangrande della Scala, Prince of Verona, in the 14th Century*, Journal of Analytical Toxicology, t. 33, lipiec/sierpień, s. 322-327.
- Arwidsson G.
1954 *Die Gräberfunde von Valsgärde. 2, Valsgärde 8*, Uppsala
1983 *Valsgärde*, (w:) J. P. Lamm, H. Å. Nordström (red.), Vendel Period Studies. Transactions of the Boat-grave symposium in Stockholm, February 2-3, 1981, Stockholm, s. 71-82.
- Ashley S.
2002 *Medieval Armorial Horse Furniture in Norfolk*, Dereham.
- Avena A.
1921-22 *Le Stoffe di Cangrande della Scala*, Dedalo, t. 2, s. 499-506.
- Banaszkiewicz J.
1987 *Włócznia i chorągiew. O rycie otwierania bitwy w związku z cudem kampanii nakielskiej Bolesława Krzywoustego (Kadłubek, III, 14)*, Kwartalnik Historyczny, r. 94, z. 4, s. 3-24
- Bartnik A.
2012 *Moccus. Dzik w wierzeniach starożytnych Celtów*, Katowice.
- Bartz G., Karnein A., Lange C.
2001 *Liebesfreuden im Mittelalter. Kulturgeschichte der Erotik und Sexualität in Bildern und Dokumenten*, München.
- Bauch K.
1976 *Das mittelalterliche Grabbild. Figürliche Grabmäler des 11. bis 15. Jahrhunderts in Europa*, Berlin-New York.
- Baum J.
1921 *Gotische Bildwerke Schwabens*, Augsburg-Stuttgart.
- Baumann J.
1906 *Öffnung der Kaisergräber im Dom zu Speyer*, Speyer.
- Beaufort Spontin Ch., Pfaffenbichler M.
2005 *Meisterwerke der Hofjagd und Rüstkammer*, Wien
- Beck H.
1985 *Eber im germanischen Bereich*, (w:) Reallexikon der germanischen Altertumskunde, t. 6, Berlin - New York, s. 330-336.

- Behmer E.
1939 *Das zweischneidige Schwert der germanischen Völkerwanderungszeit*, Stockholm.
- Behrend R.
2010 *Water-found Swords from the Middle Ages*, PLAF, t. 27, s. 17-26.
- Bellew G.
1957 *Escallops in Armory*, (w:) I. Cox (red.), The scallop: studies of a shell and its influences on humankind, London, s. 89-104.
- Bergner H.
2013 *Handbuch der bürgerlichen Kunstaltertümer in Deutschland*, t. 1-2, Barsinghausen.
- Bernd Ch. S. Th.
1849 *Die allgemeine Wappenwissenschaft in Lehre und Anwendung*, Bonn.
- Bernheimer R.
1952 *Wildmen in the Middle Ages. A Study in Art, Sentiment, and Demonology*, Cambridge.
- Biborski M., Stępiński J., Żabiński G.
2004 *A Renaissance Sword from Racibórz, Gladius*, t. 24, s. 187-208.
2011 *Szczerbiec (The Jagged Sword) – The Coronation Sword of the Kings of Poland*, Gladius, t. 31, s. 93-148.
- Binski P.
1996 *Medieval death: ritual and representation*, Ithaca, N.Y.
- Blackmore H. L.
1971 *Hunting Weapons*, London.
- Blair C.
1958 *European Armour; circa 1066 to circa 1700*, London.
1959 *Medieval Swords and Spurs in Toledo Cathedral*, JAAS, t. 3/2, s. 41-52.
1962 *The Sword of Estore Visconti*, WK, t. 4, z. 2, s. 112-120.
1999 *Welsh Bills, Glaives and Hooks*, JAAS, t. 16/2, s. 71-85.
- Blair C., Boccia L. G.
1982 *Armi e armature*, Milano.
- Blair C., Delamer I.
1988 *The Dublin Civic Swords, Proceedings of the Royal Irish Academy*, t. 88 C, nr. 5, s. 87-142.
- Bláhová M.
1997 *Die königlichen Begräbniszeremonien im spätmittelalterlichen Böhmen*, (w:) L. Kolmer (red.), Der Tod des Mächtigen. Kult und Kultur des Todes spätmittelalterlicher Herrscher, Paderborn-München-Zürich, s. 89-111.
- Blasco A., Cognot F., Duvauchelle Ch., Huynh M., Lebedynsky I.
2011 *L'épée. Usages mythes et symboles*, Paris.
von Bloh J. Ch.
2007 *Waffen und Kleidung*, (w:) J. Ch. von Bloh (red.), Mit Schwert und Kreuz zur Kurfürstenmacht. Friedrich der Streitbare, Markgraf von Meissen und Kurfürst von Sachsen (1370-1428), Dresden, s. 54-59.
- 2007a *Ritterschwert und Siegeskreuz*, (w:) J. Ch. von Bloh (red.), Mit Schwert und Kreuz zur Kurfürstenmacht. Friedrich der Streitbare, Markgraf von Meissen und Kurfürst von Sachsen (1370-1428), Dresden, s. 160-165.
- Blomquist R.
1937 *Medeltida Svärd Dolkar och Slidor Funna i Lund, Kulturen*, r. 1937, s. 134-169.
- Boccia L. G.
1973 *L'armamento in Toscana dal Millecento al Trecento*, (w:) Atti del I Convegno sulle arti minori in Toscana Arezzo 11-15 maggio 1971, Arezzo, s. 193-212.
1979/80 *The Devil's Mask. A report on the recent discovery of a 15th century armour in a small North Italian country church, and its subsequent restoration*, (w:) R. Held (red.), *Art, Arms and Armour*, Chiasso, s. 30-51.
1982 *Le armature di S. Maria delle Grazie di Curtatone di Mantova e l'armatura lombarda del'400*, Busto Arsizio.
1991 *L'Armeria del Museo Civico Medievale di Bologna*, Busto Arsizio.
- Boccia L. G., Coelho E. T.
1967 *L'arte dell'armatura in Italia*, Milano.
1975 *Armi Bianche Italiane*, Milano.
- Boccia L. G., Scalini M. (red.)
1982 *Guerre e Assoldati in Toscana 1260-1364*, Firenze.
- Boeheim W.
1890 *Handbuch der Waffenkunde*, Leipzig.
- Bohm P.
1924 *König Ottokars Schwert*, SVBS, t. 8 (Neue Folge), s. 41-46.
- de la Boisseliere E. i G.
2005 *Eperonnerie et parure du cheval de l'Antiquité à nos jours Bruxelles*.
- Boissonas, J.
1910 *Armes Anciennes de la Suisse*, Geneve.
- Born A., Martens M.P.J.
2012 *Van Eyck in detail*, Antwerp-New York.
- Bornicka-Rauhut J.
1998 *Cmentarzysko wczesnośredniowieczne w Czersku*, Warszawa.
- Bosson C.
1976 *Les collections d'armes et armures au Musée d'art et d'histoire de Genève*, *Revue Militaire Suisse*, t. 121, z. 8, s. 394-400.
- Boulenger J.
1987 *Opowieści Okrągłego Stołu*, Warszawa.
- Boulton D'A. J. D.
2000 *The Knights of the Crown. The Monarchical Orders of Knighthood in Later Medieval Europe 1325-1520*, Woodbridge.
- Böhner K.
1949 *Die fränkischen Gräber von Orsoy*, Kreis Mörs. *Bonner Jahrbücher*, t. 149, s. 146-196.
- Brackmann A., Unverzagt W.
1936 *Zantoch. Eine Burg im deutschen Osten. Teil 1:*

- Zantoch in der schriftlichen Überlieferung und die Ausgrabungen 1932/33. Deutschland und der Osten. Quellen und Forschungen zur Geschichte ihrer Beziehungen*, Leipzig 1936.
- Bravermanová M.
2007 *Pochází korunovační meč zv. svatováclavský z pokladu po Přemyslovcích a je jeho čepel dokonce památkou po sv. Václavu?* (w:) *Od knížat ke králům : sborník u příležitosti 60. narozenin Josefa Žemličky*, Praha, s. 105-123.
- Bréhier L.
1942 *L'histoire du Pontifical romain au Moyen Âge*, *Journal des savants*, t. Octobre-décembre 1942, s. 158-173.
- Breiding D.
2009 *The Crossbow of Count Ulrich V of Württemberg*, *MMJ*, t. 44, s. 61-87.
2009a *Harnisch aus dem Schwäbisch Gmünder Heiligkreuz-Münster*, (w:) F. Niehoff (red.), *Ritterwelten im Spätmittelalter / Katalog*, s. 104-112.
2010 *Harnisch und Waffen des Hoch- und Spätmittelalters*, (w:) *Aufbruch 1225! Ritter, Burgen und Intrigen*, Mainz, s. 129-146.
2013 *A Deadly Art: European Crossbows, 1250-1850*, New Haven.
- van den Brink J. M.
1970 *A Late Medieval Hackbut*, *JAAS*, t. 6 z. 9, s. 241-243
- Bruhn Hoffmeyer A.
1954 *Middelalderens Tveæggede Sværd*. København.
1972 *Arms & Armour in Spain: A Short Survey Vol. I: The Bronze Age to the End of High Middle Ages*, *Gladius*, tom specjalny, s. 1-199.
1982 *Arms & Armour in Spain II: A Short Survey from the End of the 12th Century to the Beginnings of the 15th Century*, *Gladius*, tom specjalny, s. 1-310.
- Brückner W.
2000 *Kulturtechniken. Nonverbale Kommunikation, Rechtssymbolik*, *Religio carnalis*, Würzburg.
- Brutails M.
1898 *Villandraut (Gironde). Eperons trouvés dans l'église*, *Bulletin archéologique du Comité des travaux historiques et scientifiques*, r. 1898, s. 97-98.
- Budzioch D., Tomal M.
2010 *A Hebrew Inscription on the Polish Coronation Sword*, *Scripta Judaica Cracoviensia*, t. 8, s. 41-47.
- Bugaj R.
1986 *Nauki tajemne w dawnej Polsce. Mistrz Twardowski*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź.
- Bumke J.
1992 *Höfische Kultur. Literatur und Gesellschaft im hohen Mittelalter*, t. 1 i 2, München.
- Burde M.
2010 *The Parodia sacra. Problem and Medieval Comic Studies*, (w:) A. Classen (red.), *Laughter in the Middle Ages and Early Modern Times*, Berlin-New York, s. 215-242.
- Burns Ch.
1970 *Golden Rose and Blessed Sword. Papal Gifts to Scottish Monarchs*, Glasgow.
- Buttin Ch.
1904 *Une cinqueda aux armes d'Este* (*Musée de la Porte Hal*), *Annales de la Société d'Archéologie de Bruxelles*, t. 18, z. 1-2, s. 5-29.
1923 *Les éperons a l'église*, Annecy.
1926 *Un primitif espagnol de la collection Manzi*, *Gazette des beaux-arts*, t. 13, z. 2, s. 79-88.
1933 *Catalogue de la collection d'armes anciennes européennes et orientales de Charles Buttin*, Rumilly.
1936-61 *Les armes d'hast*, *Bulletin Trimestriel de la Société des Amis du Musée de l'Armée*, Paris.
1954 *La flèche des juges du camp*, *Armes Anciennes*, t. 1, z. 3, s. 57-64.
- Byrne B.
1959 *The Spurs of King Casimir III and some other Fourteenth Century Spurs*, *JAAS*, t. III, z. 4, s. 106-116.
- Bystron J.S.
1980 *Tematy, które mi odradzano. Pisma etnograficzne rozproszone*, Warszawa.
- Caldera M., Guerrini A., Vitulo C. (red.)
2008 *L'armeria reale. La biblioteca reale*, Torino-Londra-Venezia-New York.
- Calvert A. F.
1907 *Spanish Arms and Armour*, London-New York.
- G. Cambin
1987 *Le Rotelle Milanesi. Bottino della battaglia di Giornico 1478. Stemmi, Imprese, Insegne. Die Mailander Rundschilde. Beute aus der Schlacht bei Giornico 1478. Wappen*, Fribourg
- Camille M.
1998 *The Medieval Art of Love. Objects and Subjects of Desire*, New York.
- Campbell M.
2009 *Medieval Jewellery: In Europe 1100-1500*, London.
- del Campo A. S.
2000 *Real Armería*. Palacio Real, Madrid.
- del Campo A. S. (red.)
2010 *El arte del poder. La Real Armería y el retrato de corte*, Madrid.
- Castelnuovo E. (red.)
1999 *Le Stanze di Artù. Gli affreschi di Frugarolo e l'immaginario cavalleresco nell'autunno del Medioevo*, Milano.
- Catalogue de l'exposition armes et armures anciennes conservées dans des collections privées belges.
1968 *Catalogue de l'exposition armes et armures anciennes conservées dans des collections privées belges*. Association royale des demeures historiques de Belgique, Brussels.
- Centennial Acquisitions: Art Treasures for Tomorrow
1970 *Centennial Acquisitions: Art Treasures for Tomorrow*, *Boston Museum Bulletin*, t. 68, nr 351/352, s. 49-60.

- Cherry J.
1991 *Harness Pendants*, (w:) E. Saunders (red.), Salisbury Museum Medieval Catalogue, Salisbury, s. 17-28.
- Chevrier M. J.
1872 *Note sur une Dague et sur différents Couteaux-Poignards du XIIIe siècle*, Mémoires de la Société d'histoire et d'archéologie de Chalon-sur-Saône, t. 5, z. 3, s. 139-145.
- Chodyński A. R.
1994 *Zbroje kolcze z gdańskiego Dworu Artusa. Z tradycji turniejowych w Polsce*, Malbork.
- Citter C.
2007 *Les armes symboliques, les appareils funéraires et le rang. Les rois et les guerriers. Les Goths et les Lombards dans le contexte de l'Europe mérovingienne*, (w:) M. Scalini (red.), *A bon droyt. Épées d'hommes libres chevaliers et saints*, Milano, s. 31-37.
- Clements J., Rector M.
2000 *Hans Talhoffer. Medieval Combat. A Fifteenth-Century Illustrated Manual of Swordfighting and Close-Quarter Combat*, London.
- Closs G. A., Post P.
1937-39 *Eine Gruppe Mittelalterlicher Dolchmesser mit Bronzegefäss*, ZHWK, t. 15 (Neue Folge, t. 6), s. 161-163.
- Cobham Brewer E.
1894 *Dictionary of Phrase and Fable*, London.
- Cofta Broniewska A.
1962 *Średniowieczny zdobiony grot beltu kuszy z Krużwicy*, Wiadomości archeologiczne, t. 28, z. 3, s. 290-291.
- Collin B.
1955 *The Riddle of a 13th Century Sword-Belt*, East Knoyle.
- Conedera S. Z.
2015 *Ecclesiastical Knights: The Military Orders in Castile, 1150-1330*, Fordham.
- Contamine Ph.
1999 *Wojna w średniowieczu*, Warszawa.
- Corley C. F. V.
1987 *The Second Continuation of the Old French Perceval. A Critical and Lexicographical Study*, London.
- Corssley F. H.
1921 *English Church Monuments A. D. 1150-1550. An Introduction to the Study of Tombs & Effigies of the Mediaeval Period*, London.
- Cowgill, J.; Neergaard M. De; Griffiths, N.
2003 *Medieval Finds from Excavations in London: 1. Knives and Scabbards*, Woodbridge.
- Crépin-Leblond T.
2004 *Armure d'enfant/ Bacin et haubert*, (w:) E. Taburet-Delahaye (red.), Paris – 1400. Les arts sous Charles VI, Paris, s. 66-67.
- Czerner O.
1989 *Wrocław na dawnej rycinie*, Wrocław-Warszawa-Kraków – Gdańsk
- Czyżewski K. J.
2013 *Broń drzewcowa w zbiorach Zamku Królewskiego na Wawelu*, Kraków.
- Dahmlos U.
1995 *Franziska. I. Schriftliche Überlieferung*, (w:) Reallexikon der germanischen Altertumskunde, t. 9, Berlin - New York, s. 470-472.
- Danka J., Nowakowski A., Szymczak J.
1988 *Militaria w Liber viginti atrium Pawła z Pragi, czyli tzw. Księdze Twardowskiego*, KHKM, r. 36, nr 1, s. 43-57.
- Davidson H. E.
1958 *The Ring on the Sword*, JAAS, t. 2, z. 10, s. 211-226.
1989 *The Training of Warriors*, (w:) S. Chadwick Hawkes (red.), *Weapons and Warfare in Anglo-Saxon England*, Oxford, s. 11-23.
1998 *The Sword in Anglo-Saxon England: Its Archaeology and Literature*, Woodbridge.
- Dąbrowski K.
1971 *Uwagi o mieczach późnolateńskich z odciskami stempli*, Archeologia Polski, t. 16, s. 219-233.
- Dean B.
1917 *Engraved Armor and a Venetian Short Sword*, MMB, t. 12, nr 2, s. 38-40.
1923 *Ancient Shields from Erfurt*, MMB, t. 18, nr 1, s. 11-13.
1923a *A Lion-Headed Helmet*, MMB, t. 18, nr. 10, s. 224-227.
1926 *Early Gothic Spurs*, MMB, t. 21, nr 5, s. 129-130.
1927 *The Exploration of a Crusader's Fortress (Montfort) in Palestine*, MMB, t. 22, nr 9, cz. 2, s. 5-46.
1929 *Catalogue of European Daggers Including the Ellis, de Dino, Riggs, and Reubell Collections*, New York.
- Deevy M. B.
1998 *Medieval ring brooches in Ireland. A study of jewellery, dress and society*, Wicklow.
- Deimling B.
2004 *Średniowieczny portal kościelny i jego znaczenie z punktu widzenia historii prawa*, (w:) R. Toman (red.), *Sztuka Romańska. Architektura, rzeźba, malarstwo*, Königswinter-Olsztyn.
- Demmin A.
1870 *Weapons of War Being a History of Arms and Armour from the Earliest Period to the Present Time*, London.
- Demouy P.
1999 *Le sacre des rois de France*, Bulletin de l'Académie nationale de chirurgie dentaire, t. 45-2, s. 97-105.
- Denkstein V.
1962 *Pavézy českého typu, I*, SNMP, t. A 16 (1962), s. 185-206, s. 207-228 (wersja anglojęzyczna).
1964 *Pavézy českého typu, II*, SNMP, t. A 18 (1964), s. 107-148, s. 149-194 (wersja anglojęzyczna).
1965 *Pavézy českého typu, III*, SNMP, t. A 19 (1965), s. 1-116, s. 117-202 (wersja anglojęzyczna).
1969 *Böhmische Prunksporen aus dem 15. Jahrhundert*, SNMP, t. A 23, s. 165-193.

- Deonna W.
 1924 *Armes avec motifs astrologiques et talismaniques*, *Revue de l'Histoire des Religions*, r. 44, t. 90, s. 39-97.
 1934 *Quelques armes récemment acquises par le Musée d'Art et d'histoire*, Genava, t. 12, s. 184—194.
- Dickinson T., Härke H.
 1992 *Early Anglo-Saxon Shields*. *Archaeologia*, t. 110, s. 1-94.
- Dillon H.A.
 1903 *Armour Notes*, *AJ*, t. 60, s. 96-136.
- Diutisca E. G.
 1827 *Denkmäler deutscher Sprache und Literatur aus alten Handschriften zum ersten Male theils herausgegeben, theils nachgewiesen und beschrieben*, t. 2, Stuttgart-Tübingen.
- van Dijk X., Dolmans M.
 2014 *Romeinse oudheden uit Hout-Blerick*, Venloos Ka-tern, t. 20, s. 36-48
- Dobiat C.
 1996 *Die Jagd in merowingischer Zeit*, (w:) Die Franken, Wegbereiter Europas. Vor 1500 Jahren: König Chlodwig und seine Erben, t. 1-2, Mainz, s. 720-722.
- Dobrzeńiecki T.
 1995 *Teoria dwóch mieczy w programie Sądu Ostatecznego*, *Rocznik Historii Sztuki*, t. 21, s. 21-45.
- Donkin T. C.
 1864 *An Etymological Dictionary of the Romance Languages*, Edinburgh.
- Dornseiff F.
 1922 *Das Alphabet in Mystik und Magie*, Leipzig-Berlin.
- Dragoun, Z.
 1983 *Gotické dýky ve sbírkách Muzea hlavního města Prahy*, *Archeologica Pragensia*, t. 4, s. 225-261.
- Duffy A. R.
 1974 *European Swords and Daggers in the Tower of London*, London.
- Duke J. A.
 2008 *Duke's Handbook of Medicinal Plants of the Bible*, Boca Raton.
- van Duren P. B.
 1995 *Orders of Knighthood and of Merit. The Pontifical, Religious and Secularised Catholic-founded Orders and their relationship to the Apostolic See*, Gerrards Cross.
- Durdík T., Brych V.
 1984 *Honosně zdobený hrot střely do kuše z horní předsunuté bašty hradu Českého Šternberka*, *AR*, t. 36, s. 674-676.
- Durdik T., Pertl M.
 1996 *Sword of Rudolf, duke of Austria and Swabia*, (w:) *Funerary equipment of Rudolf, King of Bohemia: the earliest Hapsburgs at Prague Castle*, Prague, s. 67-73.
- Dürriegl G.
 1986 *Wehrhafte Stadt: das Wiener Bürgerliche Zeughaus im 15. und 16. Jahrhundert*, Wien.
- Edge D.
 2004 *Problems and Pitfalls in the Identification of European Mail*, *PLAF*, t. 21, s. 16-25.
- Edge D., Paddock J. M.
 1991 *Arms and Armour of the Medieval Knight*, New Jersey.
- Edsall M. A.
 2014 *Arma Christi Rolls or Textual Amulets? The Narrow Roll Format Manuscripts of "O Vernicle", Magic, Ritual, and Witchcraft*, t. 9, nr 2, s. 178-209.
- Effros B.
 2003 *Merovingian Mortuary Archaeology and the Making of the Early Middle Ages*, Berkeley, Los Angeles, London, University of California Press.
- Eimer G.
 1985 *Bernt Notke. Das Wirken eines niederdeutschen Künstlers im Ostseeraum*, Bonn.
- Eisler J.
 1977 *Zu den Fragen der Beinsättel des Ungarischen Nationalmuseums, I*, *FA*, t. 28, s. 189-209.
 1979 *Zu den Fragen der Beinsättel des Ungarischen Nationalmuseums, II*, *FA*, t. 30, s. 205-244.
- Ellehaug M.
 1948 *The Spear traced through its post-Roman development*, *Tøjhusmuseets Skrifter*, t. 5, s. 1-108.
- Ellis B.
 1991 *Spurs*, (w:) E. Saunders (red.), *Salisbury Museum Medieval Catalogue, Part I*, Salisbury, s. 54-78.
 1995 *Spurs and spur fittings*, (w:) J. Clark (red.) *The Medieval Horse and its Equipment: c.1150-c.1450*, London, s. 124-156.
- von Essenwein A.
 1892 *Die Helme aus der Zeit vom 13. bis zum Beginne des 16. Jahrhunderts, im germanischen Museum*, *Mitteilungen aus dem germanischen Nationalmuseum Nürnberg*, t. 1892, s. 25-86.
- Evans J.
 1922 *Magical Jewels of the Middle Ages and the Renaissance, particularly in England*, Oxford.
- Evans M.
 1982 *An Illustrated Fragment of Peraldus's Summa of Vice: Harleian MS 3244*, *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, t. 45, s. 14-68.
- Evison V. I.
 1967 *The Dover Ring-sword and Other Sword-rings and Beads*, *Archaeologia*, t. 101, s. 63-118.
 1976 *Sword Rings and Beads*, *Archaeologia*, t. 105, s. 303-315.
- Fettweis H., De Gryse P.
 1992 *Armes et Armures*, Bruxelles.
- Fillitz H.
 1988 *Der Schatz des Ordens vom Goldenen Vlies*, Salzburg Wien.
- Fingerlin I.
 1971 *Guertel des hohen und späten Mittelalters*, München-Berlin.

- Fioroni M.
1965 *Armi bianche del Museo Fioroni*, Verona.
- Fischer S.
2008 „*Les Seigneurs des Anneaux*” (w:) *Bulletin de liaison de l'Association française d'archéologie mérovin-gienne*, t. 1, Saint-Germain-en-Laye, s. 1-156.
- Fitzmyer J. A.
2000 *The Dead Sea Scrolls and Christian Origins*, Grand Rapids Michigan/Cambridge
- Fleury M.
1989 *Le casque ou chapel doré de Charles VI découvert dans les fouilles de la Cour Carrée du Louvre*, (w:) *Casques royaux, fin XIVe – début XVe siècle*, Paris, s. 9-12
- Flori J.
2003 *Rycerze i rycerstwo w średniowieczu*, Poznań.
2008 *Art gothique et idéologies*, (w:) C. Arminjon, S. Berthelot (red.), *Chefs- d'œuvre du Gothique en Normandie. Sculpture et orfèvrerie du XIIIe au XVe siècle*, Caen, s. 17-25
- Florit Arizcún J. M., Sánchez Cantón F. J.
1927 *Catálogo de las armas del Instituto de Valencia de Don Juan*, Madrid.
- Forrer R.
1909–1911 *Die Frühgotischen Dolchstreitkolben*, ZHWK, t. 5, z. 3, s. 79–83.
- Forstner D.
2001 *Świat symboliki chrześcijańskiej: Leksykon*, Warszawa.
- Fortunati M. (red.)
2007 *Medioevo a Bergamo. Archeologia e antropologia raccontano le genti bergamasche*, Milano.
- Frielinghaus H.
2011 *Die Helme von Olympia. Ein Beitrag zu Waffen weihungen in griechischen Heiligtümern*, Olympi-sche Forschungen, t. 33, Berlin-New York.
- Fritz J. M.
1982 *Goldschmiedekunst der Gotik in Mitteleuropa*, München.
- von Friesen, O.
1942 *Spjutbladet med runinskrift från Svenskens i Endre, Gotländskt arkiv*, t. 14, s. 33-39.
- Frýda F.
1988 *Plzeňská městská zbrojnice Sv. 1, Palné zbraně a zbroj od konce 14. do poloviny 17. stol.*, Plzeň.
- Gaborit-Chopin D.
1987 *Regalia. Les instruments du Sacre des Rois de France. Les „Honneurs de Charlemagne”*, Paris.
2003 *Ivoires médiévaux, Ve-XVe siècle*, Paris.
- Gager J. G.
1992 *Curse Tablets and Binding Spells from the Ancient World*, New York-Oxford.
- Gamber O.
1953 *Harnischstudien V. Stilgeschichte des Plattenharni-sches von den Anfängen bis um 1440*, JKSW, t. 50, s. 53-92.
1955 *Harnischstudien VI. Stilgeschichte des Plattenharni-sches von 1440-1510*, JKSW, t. 51, s. 31-102.
- 1961 *Die mittelalterlichen Blankwaffen der Wiener Waf-fensammlung*, JKSW, t. 57, s. 7-38.
- García Álvarez-Busto A., Fernández Calderón N.
2014 *El caballero de las espuelas doradas. Análisis arqueológico de un enterramiento nobiliario me-dieval del monasterio de Corias*, *Gladius* t. 34, s. 135-152.
- Gastgeber Ch.
2005 *Die heilige Lanze im byzantinischen Osten*, (w:) F. Kirchweger (red.), *Die heilige Lanze in Wien. Insignie – Reliquie – »Schicksalsspeer«*, Wien, s. 53-69.
- Geibig A.
1991 *Beiträge zur morphologischen Entwicklung des Schwertes im Mittelalter, Eine Analyse des Fundma-terials vom ausgehenden 8. bis 12. Jahrhundert aus Sammlungen der BRD*, Offa-Bücher, t. 71, Kiel.
1995 *Das Essener Zeremonialschwert Formenkundliche Analyse und chronologische Bestimmung*, (w:) A. Pothmann (red.), *Das Zeremonialschwert der Essener Domschatzkammer*, Münster, s. 78-98.
2009 *Gefährlich und Schön*, Coburg.
- Gessler E. A.
1912-14 *Die ritterliche Bewaffnung von 1386*, ZHWK, t. 6, s. 190-211.
1926–1928 *Ein Beitrag zum Dolchstreitkolben*, ZHWK, t. 11, s. 287–289.
1940–1942 *Dolchstreitkolben, Waffe oder Amtsabzeichen?*, ZHWK, t. 16, p. 25–27.
- Gilles K. J.
1996 *8. Lanzenspitze*, (w:) *Die Franken, Wegbereiter Europas. Vor 1500 Jahren: König Chlodwig und se-ine Erben*, t. 1-2, Mainz, s. 861.
- Glaser F
1998 *Das Grab des Alboin († 975)*, BMÖ, t. 14, s. 29-35.
- Głosek M.
1973 *Znaki i napisy na mieczach średniowiecznych w Polsce*, Wrocław.
1984 *Miecze środkowoeuropejskie z X-XV wieku*, Warszawa.
1991 *Średniowieczny miecz z Muzeum w Pskowie*, KHKM, r. 1991, z. 2, s. 171-176
- Głosek M., Kajzer L.
1974 *Miecz św. Piotra z Katedry Poznańskiej*, KHKM, R. 22, z. 2, s. 231-241.
1977 *Zu den mittelalterlichen Schwertern der Benedic-tus- Gruppe*, WK, t. 19, z. 2, s. 117-128.
- Głosek M., Makiewicz T.
2007 *Two Incrusted Swords from Zbąszyn, Lubusz Voivod ship*, *Gladius*, t. 27, s. 137-148.
- Głosek M., Uciechowska-Gawron A.
2011 *Wczesnośredniowieczna tarcza z podgrodzia w Szczecinie*, *Materiały Zachodniopomorskie*, t. VI/VII, s. 269-284.
- Godoy J.A.
1991 *Renaissance Arms and Armour from the Patrimo-nio Nacional*, (w:) A.D. Ortiz, C.H. Carretero, J.A. Godoy (red.), *Resplendence of the Spanish Mo-*

- narchy. Renaissance Tapestries and Armor from the Patrimonio Nacional, New York, s. 95-164
- Godwin H.
1867 *The English Archaeologist's Handbook*, Oxford-London
- Goliński M.
1990 *Uzbrojenie mieszczańskie na Śląsku od połowy XIV do końca XV w.* SiMDHW, t. 33, s. 3-64.
1997 *W nurcie reformacji*, (w:) A. Zieliński (red.), Wrocław, dziedzictwo wieków, s. 78-88
- Goßler N.
1998 *Untersuchungen zur Formenkunde und Chronologie mittelalterlicher Stachelsporen in Deutschland (10.-14. Jahrhundert)*, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission, t. 79 s. 479-664.
2011 *Reiter und Ritter. Formenkunde, Chronologie, Verwendung und gesellschaftliche Bedeutung des mittelalterlichen Reitzubehörs aus Deutschland*, Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Meklenburg-Vorpommerns, t. 49, Schwerin.
- Grancsay S. V.
1941 *A Pair of Spurs Bearing the Bourbon Motto*, MMB, t. 36, nr 8, s. 170-172.
1941a *A Mediaeval Sculptured Saddle Author*, MMB, t. 36, nr. 3, s. 73-76.
1955 *A Loan Exhibition of Equestrian Equipment from the Metropolitan Museum of Art*, Louisville, Kentucky.
- Grieg, S.
1933 *Middelalderse byfund fra Bergen og Oslo*, Oslo.
- Griffiths N.
1995 *Harness Pendants and Associated Fittings*, (w:) J. Clark (red.), *The Medieval Horse and its Equipment: c.1150-c.1450*, London, s. 61-71.
- Grodzicka M.
1963 *Bombarda z zamku w Kurzętniku*, SMDDUW, t. 1, s. 7-13.
- Grönwald H.
2012 *Old Iron – Iron Fists and other Finds from the Medieval Castle of Cucagna*, AMM, t. 8, s. 127-176.
- Grünzweig F. E.
2004 *Runeninschriften auf Waffen. Inschriften vom 2. Jahrhundert n. Chr. Bis ins Hochmittelalter*, Wiener Studien zur Skandinavistik (WSS), t. 11, Wien.
2006 *Ein Schwert mit Inschrift aus Pernik (Bulgarien)*, *Amsterdamer Beiträge zur älteren Germanistik*, t. 61, s. 55-63.
- Gustavson H.
1984 *Christus regnat, Christus vincit, Christus imperat. Runblecket från Boge och några paralleller*, (w:) L. Karlsson (red.), *Den Ljusa Medeltiden. Studier tillägnade Aron Andersson*, Stockholm, s. 61-76.
- György R.
2006 *Die Gründungsurkunde des Drachenordens*, (w:) I. Takács (red.), *Sigismundus Rex et Imperator. Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg, 1387-1437*, Darmstadt, s. 338-339.
- Halpin A.
2008 *Weapons and Warfare in Viking and Medieval Dublin*, Dublin.
- Haedke H-U.
1982 *Das Schwert des heiligen Georg*, (w:) K. Stüber, H. Wetter (red.) *Blankwaffen. Festschrift Hugo Schneider zu seinem 65. Geburtstag*, Zürich, s. 9-16.
- Hahnloser R., Brugger-Koch S.
1985 *Corpus der Hartsteinschliffe des 12.-15. Jahrhunderts*, Berlin.
- Harvey P. D. A., McGuinness A.
1996 *A Guide to British Medieval Seals*, Toronto.
- Hefner Alteneck J. H.
1969 *Waffen. Ein Beitrag zur historischen Waffenkunde*, Graz.
- Henderson G.
1984 *Wczesne Średniowiecze*, Warszawa.
- Henderson J. F.
2003 *Widows, Queens and Sword-bearers in Medieval Liturgical Prayers*, artykuł dostępny pod adresem: <http://www.jfrankhenderson.com/pdf/widowsswords.pdf>
- Henkel A., Schöne A.
1996 *Emblemata: Handbuch zur Sinnbildkunst des XVI. und XVII. Jahrhunderts*. Taschenausgabe, Stuttgart.
- Hernandez F. J.
2014 *La reina Violante de Aragón, Jofré de Loaysa y la Crónica de Alfonso X. Un gran fragmento cronístico del siglo XIII reutilizado en el XIV*, *Journal of Medieval Iberian Studies*, r. 2014, s. 1-25.
- Herzman R.B. Drake G. Salisbury E. (red.)
1999 *Four Romances of England. Kong Horn, Havelok the Dane, Bevis of Hampton, Athelston*, Kalamazoo, Michigan.
- Hewitt J.
1860 *Ancient Armour and Weapons in Europe from the Iron Period of the Northern Nations to the End of the Seventeenth Century*, Oxford-London.
- Hilczérówna, Z.
1956 *Ostrogi polskie z X – XIII wieku*, Poznań.
- Hilgner A.
2010 *Das Prunkgrab von Planig. Neubearbeitung eines Altfundes*. *Mainzer Zeitschrift*, Jhg. 105, s. 41-86
- Hill P.
2000 *The Nature and Function of Spearheads in England c. 700-1100 A.D.*, *JAAS*, t. 16, z. 5, s. 257-280.
- Hinton D. A.
1990 *Harness Pendants and Swivels*, (w:) M. Briddle (red.), *Object and Economy in Medieval Winchester*, Oxford, s.1047-1053.
- Homolka J.
1972 *Gotická Plastika na Slovensku*, Bratislava.
- Hoops T.
1954 *Armor and Arms. An elementary handbook and guide to the collection in the City Art. Museum of St. Louis*, Missouri, St. Louis.

- Huizinga J.
1974 *Jesień średniowiecza*, Warszawa
- Huot S.
1997 *Allegorical Play in the Old French Motet. The Sacred and the Profane in Thirteenth-century Polyphony*, Stanford.
- Hüffner H. J.
1951 *Die Funde im Dom von Toledo und die kastilische Königskrone*, Saeculum, t. 2, z. 3, s. 433-442.
- Ilkjær J.
2007 *Illerup Ådal. Czarodziejskie zwierciadło archeologii*, Warszawa.
- Immonen V.
2013 *Connecting Things through the Visual Arts: Medieval Crescent Moon Pendants as Horse Ornaments*, NAR, t. 46, nr. 2, s. 175-193.
- Irmscher (red.)
1971 *Lexikon der Antike*, Leipzig.
- Israeli Y. Mevorah D. (red.)
2000 *Cradle of Christianity*, Jerusalem.
- Iwańczak W.
1995 *Udział Czechów w krucjatach do Ziemi Świętej*, (w:) H. Manikowska, H. Zaremska (red.), *Peregrinationes. Pielgrzymki w kulturze dawnej Europy*, Warszawa, s. 118-125.
2010 *Rola broni w kronikach Galla i Kosmasa*, (w:) A. Odrzywolska-Kidawa (red.), *Klio viae et invia. Opuscula Marco Cetwiński*, Warszawa, s. 3-15.
2010a *Miles Christi. Uwagi o religijnych aspektach etosu rycerskiego*, (w:) K. Bracha, P. Kras (red.), *Przestrzeń religijna Europy Środkowo-Wschodniej w średniowieczu*, Warszawa, s. 19-29.
2012 *Jan Luksemburski*, Warszawa.
- Jagodzinski M.
1993 *Osadnictwo w okresie wczesnodziejowym*, (w:) S. Gierszewski, A. Groth (red.), *Historia Elbląga*, tom I (do 1466 r.), Gdańsk, s. 17-59.
- Jankuhn H.
1939 *Eine Schwertform aus karolingischer Zeit*, OFFA, t. 4, s. 155-168.
- Janowski A.
2003 *Misy brązowe męskim atrybutem wyposażenia? Groby z misami brązowymi na terenie ziem polskich we wczesnym średniowieczu*, (w:) W. Dzieduszycki, J. Wrzesiński (red.), *Kobieta-Śmierć-Mężczyzna. Funeraria Lednickie, spotkanie 5*, Poznań, s. 331-347.
- Janowski A., Kurasieński T., Pudło P.
2012 *A Sign, a Symbol or a Letter? Some Remarks on Omega Marks Inlaid on Early Medieval Sword Blades*, AULFA, t. 29, s. 83-110.
- Jastrzębski A.
2004 *Kość i poroże w kulturze materialnej późnośredniowiecznego Wrocławia*, Wrocław (mps pracy doktorskiej pod kierunkiem prof. L. Leciejewicza, archiwum Instytutu Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego)
- Jensen K. V.
2011 *Korstog ved verdens yderste rand. Danmark og Portugal ca. 1000 til ca. 1250*, Odense.
- Johns C. N., Pringle D.
1997 *Pilgrims' castle ('Atlit), David's Tower (Jerusalem), and Qal'atar-Rabad ('Ajlun): three Middle Eastern castles from the time of the crusades*, Aldershot.
- Kachersky W., Richardson T.
2000 *The Medieval Armour from Rhodes*, Leeds-Worcester.
- Kaczmarek R.
2005 *Kolegiata Krzyża Świętego we Wrocławiu jako fundacja Henryka IV Probusa. Impuls i następstwa - świadectwa ikonograficzne*, Wratislavia Antiqua, t. 8, Wrocław, s. 85-100.
- Kalmár J.
1940-42 *Zwei Cinquedeen des Quattrocento in ungarischen Museen*, ZHWK, t. 16 (Neue Folge, t. 7), s. 37-44.
1957 *Armbrust-Pfeilspitzen als Rangabzeichen*, FA, t. 9, s. 153-165.
1971 *Régi magyar fegyverek*, Budapest.
- Kantorowicz E. H.
2007 *Dwa ciała króla. Studium ze średniowiecznej teologii politycznej*, Warszawa.
- Keen M.
2014 *Rycerstwo*, Warszawa.
- Kemble J. M.
1863 *Horae Ferales; or Studies in the Archaeology of Northern Nations*, London.
- Kempiński A.
2001 *Encyklopedia mitologii ludów indoeuropejskich*, Warszawa.
- Kennedy H.
1994 *Crusader Castles*, Cambridge.
- Kieckhefer
1990 *Magic in the Middle Ages*, Cambridge.
- Kiersnowski R.
1990 *Niedźwiedzie i ludzie w dawnych i nowszych czasach. Fakty i mity*, Warszawa.
- Kirchweger F.
2005 *Die Geschichte der Heiligen Lanze vom späteren Mittelalter bis zum Ende des Heiligen Römischen Reiches*, (w:) F. Kirchweger (red.), *Die heilige Lanze in Wien. Insignie – Reliquie – »Schicksalsspeer«*, Wien, s. 71-109.
- Kirpičnikov A. N.
1966 *Drěvnorusskoë oružie, kopia, sulicy, boěvyě topory, buławy, kistěni*, Moskwa-Leningrad.
- Kirschbaum E. (red.)
2004 *Lexikon der christlichen Ikonographie*, t. 1-8, Rom-Freiburg-Basel-Wien.
- von dem Knesebeck H. W.
2008 *Zur Inszenierung und Bedeutung von Aquamanilien*, (w:) M. Brandt (red.), *Bild und Bestie: Hildesheimer Bronzen der Stauferzeit; [eine Ausstellung des Dom-Museums Hildesheim vom 31. Mai bis 5. Oktober 2008]*, Regensburg, s. 217-228.

- Knötel P.
1932 *Ein Votivschild Heinrichs IV von Breslau*, Zeitschrift des Vereins für Geschichte Schlesiens, t. 66, s. 68-72.
- Kobielus S.
2002 *Bestiarium chrześcijańskie. Zwierzęta w symbolice i interpretacji: Starożytność i średniowiecze*, Warszawa.
2011 *Krzyż Chrystusa. Od znaku i figury do symbolu i metafory*, Kraków.
2012 *Lapidarium christianum*, Tyniec.
- Kobler F.
2009 *Roter Ärmel und Löwlerbund: Rittergesellschaften im späten Mittelalter*, (w:) F. Niehoff (red.), Ritterwelten im Spätmittelalter / Katalog, s. 104-112.
- Kohlhaussen H.
1928 *Minnekästchen im Mittelalter*, Berlin.
- Kohlmorgen J.
2002 *Der mittelalterliche Reiterschild*, Wald-Michelbach.
- Konczewski P., Miazga B.
2013 *Zawieszka z orłem z Ziębic na Śląsku. Przyczynek do poznania średniowiecznego rzędu końskiego*, AMM, t. 9, s. 129-154.
- Koranyi K.
1963 *Powszechna historia państwa i prawa*, t. 2, cz. 1, Warszawa.
- Kotowicz P. N., Muzyczuk A.
2008 *Militaria średniowieczne z Królewskiego Miasta Krosna*, AMM, t. 4, s. 125-166.
- Kovács É.
1969 *Die Grabinsignien König Bélas III. und Annas von Antiochien*, Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae, t. 15, z. 1-2, s. 3-24.
- Kovács L.
1971 *A Magyar Nemzeti Múzeum Fegyvertárának XI-XIV. Századi csillag alakú buzogányai*, FA t. 22, s. 165-181.
- Kozakiewiczowa H.
1984 *Rzeźba XVI w. w Polsce*, Warszawa.
- Kozłowska K.
1996 *Sprawozdanie z badań archeologicznych w prezbiterium kościoła SS. Dominikanek w Raciborzu, woj. Katowickie (w) Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych w 1996 roku*, Bytom, s. 131-135.
- Kozłowski R.
1978 *Badanie i konserwacja przedmiotów z grobu Kazimierza Jagiellończyka*, Studia do dziejów Wawelu, t. 4, s. 460-476.
- Krabath S.
2001 *Die hoch- und spätmittelalterlichen Buntmetallfunde nördlich der Alpen: Eine funktionalen und zeitlichen Bestimmung*, Rahden.
- Krasa J.
1971 *Die Handschriften König Wenzels IV*, Wien.
- Krause S.
2014 „die leuchtende Fackel, [...] die uns den ehrenhaften Weg zeigt” – Deutsche Rüstungen der Zeit Maximilians I. und ihr Dekor, (w:) S. Haag, A. Wiczorek, M. Pfaffenbichler, H.-J. Buderer (red.), Kaiser Maximilian I. Der letzte Ritter und das höfische Turnier, Regensburg, s. 115-127.
- Kretzenbacher
1987 *Ein Maskenschild als rätselhaftes Bildsymbol bei Tod und Heilsgewinnung St. Olavs zu Stiklestad 1030*, Fornvännen, t. 82, s. 19-31.
- Kruse H., Paravicini W., Ranft A.
1991 *Ritterorden und Adelsgesellschaften im spätmittelalterlichen Deutschland. Ein systematisches Verzeichnis*, Frankfurt am Main, Bern, New York, Paris.
- Kulakov V. I., Skvorcov K. N.
2000 *Toporik iz Vargen. Rangovoe orużie poslednih jazyčnikov Evropy*, Slavica Antiqua, t. 41, s. 174-190.
- Küntzel T.
2008 *Ein askanischer Pferdegeschirranhänger aus der Wüstung Marsleben bei Quedlinburg?* Harz-Zeitschrift, t. 60, s. 123-138.
- Labuda G.
1989 *Pierwsze państwo polskie*, Kraków
- Labudda A.
1983 *Liturgia pogrzebu w Polsce do wydania Rytułu Piotrkowskiego (1631)*. Studium historyczno-liturgiczne, Warszawa.
- de Lacy Ch.
1911 *The History of the Spur*, Temple Chambers
- La Cour V.
1959-61 *Havnebondens våben, Nogle kommentarer til Jydske lov III:4*, Vaabenhistoriske Aarbøger, t. 10, s. 16-49.
- Laiou A. E., Mottahedeh R. P.
2001 *The Crusades from the perspective of Byzantium and the Muslim world*, Washington.
- Laking G.F.
1920 *A Record of European Armour and Arms through Seven Centuries*, t. 1-5, London.
- La Rocca D. J.
2011 *Sword and Dagger Pommels Associated with the Crusades*, Part I, MMJ, t. 46, nr 1, s. 133-144.
- Lee, S. (red.)
1895 *Dictionary of national biography*, t. 42, London.
- Leguina E.
1898 *Espadas históricas*, Madrid.
- Leitner, Q.
1866-1870 *Die Waffensammlung des Österreichischen Kaiserhauses im K.K. Artillerie-Arsenal-Museum*, Wien.
- Lensi A.
1938 *Mostra delle armi antiche in Palazzo Vecchio*. Catalogo, Firenze.
- Lenz E.
1918-20 *Datierte Panzerhemden und verzierte Panzerringe*, ZHWK, t. 8, s. 193-197.
- Lepke R.
1904 *Waffen und Kunstaussstellung Karl Gimbel*, Baden-Baden, Berlin.

- Leppäaho, J.
1964 *Späteisenzeitliche Waffen aus Finnland*, Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja Finska Fornminnesföreningens Tidskrift, t. 61, Helsinki.
- Letkiewicz E.
2006 *Klejnoty w Polsce. Czasy ostatnich Jagiellonów i Wazów*, Lublin.
- Leutenegger M. A. R.
2004 *Brigantinen in der Schweiz* (w:) K. Spindler (red.) Das Brigantinen-Symposium auf Schloss Tirol, t. 3, s. 78-103.
- Lexner M.
1869-1872 *Mittelhochdeutsches Handwörterbuch*, t. 1, Leipzig.
1876-1878 *Mittelhochdeutsches Handwörterbuch*, t. 3, Leipzig.
- Lhoste J. Buigné, J.-J.
1994 *Armes blanches françaises. Symbolisme, inscriptions, marquages, fourbisseurs, manufactures*, Paris
- Liberman A.
1995 *A Laughing Teuton*, (w:) I. Rauch, C. Moore (red.), Across the Oceans. Studies from East to West in Honor of Richard K. Seymour, Honolulu, s. 133-150.
- Liebmann N.-K.
1976 *Middelalderens våben*, København.
- Lileyko J.
1987 *Regalia Polskie*, Warszawa
- Limentani Virdis C., Pietrogiovanna M.
2004 *Arcydzieła malarstwa ołtarzowego*, Warszawa.
- Lindahl F.
2003 *Symboler i guld og sølv. Nationalmuseets fingerringe 1000-1700-årene*, København.
- Llansó G.
1896 *Museo-Armería de D. José Estruch y Cumella*, Barcelona.
- Llewellyn J., Hope J.
1895 *The corporation plate and insignia of office of the cities and towns of England and Wales*, London.
- Loomis R. Sh. (red.)
1948 *Medieval English Verse and Prose*, New York.
- Loomis R. Sh., Loomis L. H.
1938 *Arthurian Legends in Medieval Art*, New York.
- Löwe L.
2010 *Ritteraquamanilen*, (w:) AufRuhr 1225! Ritter, Burgen und Intrigen, Mainz, s. 366.
- Lövei P.
2006 *Hoforden im Mittelalter, unter besonderer Berücksichtigung des Drachenordens*, (w:) I. Takács (red.), Sigismundus Rex et Imperator. Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg, 1387-1437, Darmstadt, s. 251-263, 339-341 (noty katalogowe).
- Luckhardt J.
1995 *E11 Reichsschwert und Scheide, Zeremonialschwert und Seidengürtel* (w:) Luckhardt J., Niehoff F. Heinrich der Löwe und seine Zeit. Herrschaft und Repräsentation der Welfen 1125-1235, t. 1, Katalog, München, s. 343-344.
- Luchs H.
1870 *Jahresbericht der städtischen höheren Töchterschule am Ritterplatz zu Breslau*, Breslau.
- Lücken S.
2010 *Prunksattel des Drachenordens mit dem hl. Georg*, (w:) G. U. Grossmann, H. Ottomeyer (red.), Die Burg. Wissenschaftlicher Begleitband zu den Ausstellungen „Burg und Herrschaft“, Berlin-Nürnberg, t. 2, s. 32-33.
- Lutz G.
2008 „Der dumpfe Geist erhebt sich zur Wahrheit durch das, was materiell ist“. Überlegungen zur Ikonographie der Bronze im Mittelalter, (w:) M. Brandt (red.), Bild und Bestie: Hildesheimer Bronzen der Stauferzeit; [eine Ausstellung des Dom-Museums Hildesheim vom 31. Mai bis 5. Oktober 2008], Regensburg, s. 17-28.
- Ławrynowicz O.
2005 *Treści ideowe broni rycerskiej w Polsce wieków średnich*, Łódź.
- Magagnato L. (red.)
1983 *Le stoffe di Cangrande. Ritrovamenti e ricerche sul 300 veronese*, Verona.
- Maier Ch. T.
2001 *Crusade Propaganda and Ideology: Model Sermons for the Preaching of the Cross*, Cambridge.
- Maisel W.
1989 *Archeologia prawna Europy*, Warszawa-Poznań.
- Mandel M.
2001 *Burg und Siedlung in Lihula*, (w:) K. Alftoa, K. Drake, K. Pospieszny, K. Uotila (red.), Castella Maris Baltici 3-4, Turku-Tartu-Malbork, s. 103-108.
- Maneva E.
1987 *Casque à fermoir d'Héraclée*, Archaeologia Iugoslavica, t. 24, s. 101-111.
- Mann J.
1930 *The Sanctuary of the Madonna delle Grazie, with notes on the evolution of Italian armour during the fifteenth century*, Archaeologia, t. 30 (nowej serii), s. 117-142.
1931 *A Sword and a Helm in Westminster Abbey*, ANJ, t. 11, s. 405-409.
1933 *Notes on the Armour worn in Spain from the tenth to the fifteenth century*, Archaeologia, t. 83, s. 285-305.
1938 *A Further Account of the Armour preserved in the Sanctuary of the Madonna delle Grazie near Mantua*, Archaeologia, t. 87, s. 311-351.
1940 *A Tournament Helm in Melbury Sampford Church*, ANJ, t. 20, s. 368-379.
1962 *European Arms and Armour, Wallace Collection Catalogues*, t. 1: Armour, t. 2: Arms, London.
- Marcelli F.
2005 *Gentile da Fabriano*, Milano.

- Marciniak-Kajzer, A.
2007 *Kilka słów o średniowiecznej złotej ostrodze z pogranicza krzyżacko-polskiego*, AMM, t. 3, s. 201-208.
- Marcinkowski M.
2003 *Ostrogi ze Starego Miasta w Elblągu*, Pomorania Antiqua, t. 19, s. 177-191.
- Marek L.
2005 *Early Medieval Swords from Central and Eastern Europe. Dilemmas of an Archeologist and a Student of Arms*, Wrocław.
2008 *Broń biała na Śląsku. XIV-XVI w.*, Wratislavia Antiqua, t. 10, Wrocław.
2009 *A gothic fist-war hammer from Racibórz in Silesia*, (w:) P. Kucypera, P. Pudło, G. Żabiński (red.), Arma et Medium Aevum, Toruń, s. 224-236.
2014 *Europejski Styl. Militaria z Elbląga i okolic*, Studia Archeologiczne, t. 47, Wrocław.
- Marek L., Nocuń P.
2013 *Knights of the Round Table of the Tower in Siedlęcín*, Silesia, AMM, t. 9, s. 89-127.
- Marek L., Stolarczyk T.
2011 *Dwa nowo odkryte pugiwały z terenu Śląska – odznaki statusu społecznego, czy dowody późnośredniowiecznego egalitaryzmu?*, (w:) P. Pudło, P. Kucypera (red.) Cum Arma per Aeva. Uzbrojenie indywidualne na przestrzeni dziejów, Toruń, s. 201-221.
- Marek L., Wachowski K.
2013 *Późne średniowiecze i nowożytność*, (w:) E. Tomczak (red.), Archeologia. Górny Śląsk, Katowice, s. 193-241.
- Markiewicz J. E.; Diakowski M.
2016 *The wild boar at the Oder shore: on a boar's tusk ivory plate from the Early Bronze Age found in Bytomin (woj. Dolnośląskie/PL)*, Archäologisches Korrespondenzblatt, t. 46, z. 1, s. 43-56.
- Marosi E.
2006 *Reformatio Sigismundi. Künstlerische und politische Repräsentationen am Hof Sigismunds von Luxemburg*, (w:) I. Takács (red.), Sigismundus Rex et Imperator. Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg, 1387-1437, Darmstadt, s. 24-37.
- Martens I.
2002 *Viking Age Weapons in Norway. Their Role in Society*, (w:) C. Olsson (red.), Proceedings of the XVI IA-MAM Congress, s. 114-121.
- Martin P.
1967 *Waffen und Rüstungen von Karl dem Großen bis zu Ludwig XIV*, Frankfurt am Main.
- Marvin W. P.
2006 *Hunting Law and Ritual in Medieval English Literature*, Cambridge.
- Marzatico F., Ramharter J. (red.)
2012 *I Cavalieri dell'Imperatore. Tornei. Battaglie e Castelli*, Graz.
- Mattusch C. C.
1988 *Greek Bronze Statuary. From the Beginnings Through the Fifth Century B.C.*, Ithaca-London.
- Mauss M.
1973 *Sociologia i Antropologia*, Warszawa.
- Mehofer M., Leusch V., Bühler B.
2005 *Archäometrische Untersuchungen an der Heiligen Lanze in der Wiener Schatzkammer*, (w:) F. Kirchweger (red.), Die heilige Lanze in Wien. Insignie – Reliquie – »Schicksalspeer«, Wien, s. 169-189.
- Meisner H.
1880 *Die Lobriser Handschrift von Heinrich Minsinger*, Zeitschrift für deutsche Philologie, t. 11, s. 480-482.
- Menghin W.
1983 *Das Schwert im frühen Mittelalter. Chronologisch-typologische Untersuchungen zu Langschwertern aus germanischen Gräbern des 5. bis 7. Jahrhunderts n. Chr.*, Stuttgart.
1985 *Die Langobarden. Archäologie und Geschichte*, Stuttgart.
- Merrifield R.
1988 *The Archaeology of Ritual and Magic*, New Amsterdam, New York.
- Meyrick S.
1854 *Engraved Illustrations of Antient Armour from the Collection at Goodrich Court Herefordshire*, London.
- Měchurová Z.
1989 *Zdobená šipka do kuše ze sbírek Historického Muzea ve Slavkově*, AR, t. 41, z. 2, s. 208-211.
- Michalak A.
2007 *O dwóch średniowiecznych buławach z Pomorza Zachodniego*, (w:) M. Bogacki, M. Franz, Z. Pilarczyk (red.) Wojskowość ludów Morza Bałtyckiego. Mare Integrans. Studia nad dziejami wybrzeży Morza Bałtyckiego. Materiały z II Międzynarodowej Sesji Naukowej Dziejów Ludów Morza Bałtyckiego, Wolin 4-6 sierpnia 2006 r., Toruń, s. 128-149.
2008 *Salada typu niemieckiego ze zbiorów Lubuskiego Muzeum Wojskowego w Drzonowie koło Zielonej Góry*, AMM, t. 4, s. 199-221.
2013 *In the World of Medieval Symbols. Depiction of a Shield from the Fresco of St. Martin's Church in Wichów*, AULFA, t. 29/2012, s. 184-208.
- Michałkowska J., Brusewicz L., Steinborn B., Kozak A., Kluk M., Woźniak M.
1981 *Ars Emblematica. Ukryte znaczenia w malarstwie holenderskim XVII w.* Katalog wystawy, Warszawa.
- Mitford R. B.
1978 *The Sutton Hoo Ship-Burial. Volume 2: Arms, Armour and Regalia*, Cambridge.
- Modorati L.
1915 *Il Duomo di Monza : notizie illustrate sulla Reale Basilica di S. Giovanni Battista, sul tesoro e oggetti preziosi in essa conservati*, Monza.
- Moffat R., Spriggs J., O'Connor S.
2008 *The use of Baleen for Arms, Armour and Heraldic Crests in Mediaeval Britain*, ANJ, t. 88, s. 207-215.
- Moiraghi M.
2007 *Wielka Księga Graala, między historią a legendą od króla Artura po Marię Magdalę*, Kraków.

- Morelowski M.
1931 *Korona i hełm znalezione w Sandomierzu a sprawa korony Witolda i grobowców dynastycznych w Wilnie*, Wilno.
- Moreno G. M.
1946 *El Panteon Real de las Huelgas de Burgos*, Madrid.
- Morgan D.
2008 *Gemlore. Ancient Secrets and Modern Myths from the Stone Age to the Rock Age*, London.
- Morrison E., Hedeman A. D.
2010 *Imaging the Past in France. History in Manuscript Painting, 1250-1500*, Los Angeles.
- Møller Jensen J.
2007 *Denmark and the Crusades, 1400-1650*, Leiden-Boston.
- Müller H., Kunter F.
1984 *Europäische Helme: aus der Sammlung des Museums für Deutsche Geschichte*, Berlin
- Murray Jones P.
2007 *Amulets: prescriptions and surviving objects from late medieval England*, (w:) S. Blick (red.), in *Beyond Pilgrim Souvenirs and Secular Badges: Essays in Honour of Brian Spencer*, Oxford, s. 92-107.
- Musacchio J. M.
2009 *Birth Tray (Desco da Parto) with The Triumph of Venus*, (w:) A. Bayer (red.), *Art and Love in Renaissance Italy*, New York, s. 149-150.
- Murray A. V. (red.)
2006 *The Crusades. An Encyclopedia*, Santa Barbara, Denver, Volume I: A-C, Oxford
- Müller H.
1968 *Deutsche Bronzegeschützrohre 1400-1750*, Berlin.
2002 *Albrecht Dürer. Waffen und Rüstungen*, Berlin.
- Müller M.
1996 *Minnebilder. Französische Minnedarstellungen des 13. und 14. Jahrhunderts*, Köln-Weimar-Wien.
- Müller T.
1975 *Ein früher gotischer Prunkdolch, Pantheon*, t. 33, s. 203-207.
- Müller U.
2006 *Zwischen Gebrauch und Bedeutung. Studien zur Funktion von Sachkultur am Beispiel mittelalterlichen Handwaschgeschirrs (5./6. bis 15./16. Jahrhundert)*, Bonn.
- Müller-Kissing J, Peine H-W., Treude E.
2013 *Die Falkenburg bei Detmold-Berlebeck*, Burgen und Schlösser, t. 4/2013, 219-227.
- Müller-Wille M.
1977 *Krieger und Reiter im Spiegel früh und hochmittelalterlicher Funde Schleswig Holsteins*, OFFA, t. 34, s. 40-74.
1983 *Royal and aristocratic graves in central and western Europe in the Merovingian period*, (w:) J.P. Lamm, H. Å. Nordström (red.), *Vendel Period Studies. Transactions of the Boat-grave symposium in Stockholm*, February 2-3, 1981, Stockholm, s. 109-116.
- 1995 *Das Prunkschwert aus dem Schatz der Münsterkirche zu Essen und weitere Prunkschwerter aus ottonischer und karolingischer Zeit in Europa*, (w:) A. Pothmann (red.), *Das Zeremonialschwert der Essener Domschatzkammer*, Münster, s. 126-137.
- Müller H., Kölling H.
1981 *Europäische Hieb und Stichwaffen*, Berlin.
- Nabergoj T.
2002 *Srednjeveški meč iz Ljubljane s kabalističnim napisom* AGLA, Argo, t. 45/1-2, s. 44-50.
- Nadolski A.
1969 *Hełm i fragmenty zbroi z XIV w. znalezione w Siedlarkowie nad Wartą*, SMDDUW, t. 4, s. 5-23.
- Nayling N., Jones T.
2014 *The Newport Medieval Ship, Wales, United Kingdom*, *The International Journal of Nautical Archaeology*, t. 43.2, s. 239-278
- Nedomá R.
2004 *Schwerttanz* (w:) *Reallexikon der germanischen Altertumskunde*, t. 27, Berlin - New York, s. 605-608.
- Nevizánsky G.
1978 *Nález stredovekej kopije s nápisom v zbierkach Podunajského múzea v Komárne*. AR, t. 30, z. 5, s. 558-560.
- Newman C.
2009 *The Sword in the Stone: previously unrecognised archaeological evidence of ceremonies of the later Iron Age and early medieval period*, (w:) G. Cooney, K. Becker, J. Coles, M. Ryan, S. Sievers (red.), *Relics of Old Decency: archaeological studies in later prehistory. Festschrift for Barry Raftery*, Dublin, s. 423-434.
- Nickel H.
1958 *Der mittelalterliche Reiterschild des Abendlandes*, Inaugural Dissertation, Berlin.
1968 *Ceremonial Arrowheads from Bohemia*, MMJ, t. 1, s. 61-93.
1969 *A Knightly Sword with Presentation Inscriptions*, MMJ, t. 2, s. 209-210.
1973-1974 *The Art of Chivalry*, MMB, t. 32, nr 4, s. 56-105.
1974 *Ullstein Waffenbuch. Eine kulturhistorische Waffenkunde mit Markenverzeichnis*, Berlin-Frankfurt/M.-Wien.
1983-84 *Ceremonial Arrowhead*, AA, r. 1983/1984, s. 20-21.
1987-88 *Ceremonial Arrowhead*, AA, r. 1987/1988, s. 23.
1989 *Some Heraldic Fragments Found at Castle Montfort/Starkenber*, MMJ, t. 24, s. 35-46.
1991 *Arms and Armor: From the Permanent Collection*, *The Metropolitan Museum of Art Bulletin*, t. 49, nr. 1, s. 5-65.
1995 *Arthurian Armings For War And For Love*, *Arthuriana*, t. 5, nr 4, s. 3-21.
1995a *The Seven Shields of Behaim: New Evidence*, MMJ, t. 30, s. 29-51.
- Nickel H., Pyhrr W., Tarassuk L.
1982 *European Arms and Armor from The Metropolitan Museum of Art*, New York.

- Norris M.
1977 *Monumental Brasses. The Memorials*, London.
- Nowacki D., Piwocka M., Grychowski M.
2011 *Klejnoty w dawnej Polsce*, Warszawa.
- Nøttveit, O.-M.
2006 *The Kidney Dagger as a Symbol of Masculine Identity – The Ballock Dagger in the Scandinavian Context*, NAR, t. 39, nr 2, s. 138-150.
- Oakeshott E.
1988 *The Paragon of England*, PLAF, t. 5, s. 15-24.
1991 *Serpent of Blood*, PLAF, t. 8, s. 5-11.
2000 *European Weapons and Armour*, Woodbridge.
2000a *Records of the Medieval Sword*, Woodbridge.
2002 *The Sword in the Age of Chivalry*, Woodbridge.
- Orazio Avicenna
1644 *Orazio Avicenna, Memorie della Citta di Cingoli*,
Oswald G.
1984 *Lexikon der Heraldik*, Leipzig.
- Paggiarino C., Blair C., Eaves I.
2006 *Historic Armour and Arms in the Castle of Churburg*, Milano.
- Palazzo E.
1998 *A History of Liturgical Books from the Beginning of the Thirteenth Century*, Collegeville.
- Papp Sz.
2006 *Prunkschwert mit drachenförmiger Parierstange*, (w:) I. Takács (red.), Sigismundus Rex et Imperator. Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg, 1387-1437, Darmstadt, s. 337-338.
- Parenti D. (red.)
2008 *Giovanni da Milano. Capolavori del gotico fra Lombardia e Toscana*, Firenze-Milano
- Park Lane Arms Fair
1997 *Park Lane Arms Fair*, t. 14, fotografia miecza z jaspisową głowicą na ostatniej stronie.
- Pastoureau M.
1993 *Armorial des chevaliers de la Table Ronde*, Paris.
2006 *Średniowieczna gra symboli*, Warszawa.
2009 *L'art héraldique au Moyen Âge*, Paris.
- Pawlik K.
2009 *Dzwony wieży ratusza w Nysie*, Quart, t. 3/13, s. 60-73.
- Peirce I., Oakeshott E.
2000 *The Sword of Can Grande della Scala*, PLAF, t. 17, s. 6-8.
- Pela W.
2008 *Znaleziska ostróg z zapiętkami z drugiej połowy XV w. w Europie Środkowej*, KHKM, t. 56, z. 2, s. 197-206.
- Petersen J.
1919 *De Norske Vikingesverd: En Typologisk-Kronologisk Studie Over Vikingetidens Vaaben*, Christiana.
- Peterson H.
2001 *Daggers and Fighting Knives of the Western World*, New York.
- Pfaff C., Foerster H., Schneider H.
1981 *Waffen, als Freiburg in den Bund der Eidgenossen trat*, Fribourg.
- Pfaffenbichler M.
2014 *„wie der weyß kunig, zwischen den fursten frid machet, und das land tailt“*. Die Politik Kaiser Maximilians I. (1459-1519), (w:) S. Haag, A. Wiczorek, M. Pfaffenbichler, H.-J. Buderer (red.), Kaiser Maximilian I. Der letzte Ritter und das höfische Turnier, Regensburg, s. 19-51.
- Pianowski Z.
1997 *"Sedes regni principales": Wawel i inne rezydencje Piastowskie do połowy XIII wieku na tle europejskim*, Kraków.
- Pini S.
2007 *L'expulsion du duc d'Athènes*, (w:) M. Scalini (red.), A bon droyt. Épées d'hommes libres chevaliers et saints, Milano, s. 148-151.
- Pleszczyński A.
2010 *Znaczenie symboliczno insygnialne dekoracji pochwy tzw. Miecza Rzeszy (wykonanej ok. 1070 r.)*, (w:) A. Odrzywolska-Kidawa (red.), Klio viae et invia. Opuscula Marco Cetwiński, Warszawa, s. 827-834.
- Poklewska Koziół T.
1961 *Misy brązowe z XI, XII i XIII wieku*, Łódź.
- Post P.
1924 *Ein Mittelalterliches Wehrgehänge im Zeughaus*, Berliner Museen, t. 45, z. 2, s. 35-39.
1930 *Das gotische Faustrohr in der Leibbrüstkammer in Stockholm*, ZHWK, t. 3, z. 6, s. 140-141
1931 *Eine Gotische Dolchscheide im Nationalmuseum von Kopenhagen*, ZHWK, t. 3, s. 269-271.
- Pothmann A. (red.)
1995 *Das Zeremonialschwert der Essener Domschatzkammer*, Münster.
- Prinke R. T.
1983 *The Jagged Sword and Polish Rosicrucians*, Journal of Rosicrucian Studies, t. 1, s. 8-13.
- Promis V.
1875 *Custodia della spada di S. Maurizio nella R. Armeria di Torino*, Atti della Società di Archeologia e Belle Arti per la Provincia di Torino, t.1, s. 105-112.
- Puype J. P.
2014 *The Amsterdam Ballock Daggers*, (w:) D. J. La Rocca (red.), The Armourer's Art Essays in Honor of Stuart Pyhrr, Woonsocket, Rhode Island, s. 81-88.
- Puype J. P., Stevens H.
2010 *Arms and Armour of Knights and Landsknechts in the Netherlands Army Museum*, Delft-Rotterdam.
- van Puyvelde L.
1947 *The Holy Lamb*, New York.
- Pyhrr S.
2012 *Of Arms and Men. Arms and Armor at the Metropolitan 1912-2012*, New York.
- Pyhrr S., Alexander D.
1983/84 *Parade Helmet*, AA, t. 1983/1984, s. 21-22.
- Pyhrr S., La Rocca D. J., Breiding D. H.
2005 *The Armoured Horse in Europe. 1480-1620*, New York.

- Quintana Lacaci G.
1987 *Armería del Palacio Real de Madrid*, Madrid.
- Rambaldi, K.
1921 *Waffen mit Astrologischen und Kabalistischen Zeichen*, ZHWK, t. 9, s. 128-138.
- Regner E.
2007 "St. Olofs" Hjälm och Sporrar, Norge, 1400-talets Andra Hälft, (w:) Krigsbyte. War-booty, Stockholm.
- Reid W., Burgess E. M.
1960 *A Habergeon of Westwale*, ANJ, t. 40, s. 46-53.
- Reinecke P.
1925 *Reihengräber und Friedhöfe der Kirchen*, Germania, t. 9, z. 2, s. 103-107.
- Reißmann K.
1937 *Die Kunstdenkmäler des Stadt- und Landkreises Landsberg (Warthe)*, Berlin.
- Reverseau J-P.
1982 *Musée de l'Armée, Paris. Les armes et la vie*, Paris.
1989 *Le bacinet royal de Chartres*, (w:) Casques royaux, fin XVe – début XVe siècle, Paris, s. 3-7.
2004 *L'armement sur les pierres funéraires chypriotes*, (w:) B. Imhaus (red.), Lacrimae Cypriae. Les larmes de Chypre ou recueil des inscriptions lapidaires pour la plupart funéraires de la période franque et vénétienne de l'île de Chypre, Nicosie, s. 139-267.
- Richardson T.
1999 *The Archibald hauberk*, *Royal Armouries Yearbook*, t. 4, s. 29-31.
- Riley H. T.
1866 *Dictionary of Latin Quotations, Proverbs, Maxims and Mottos*, Classical and Mediaeval, London
- Riley-Smith J.
1995 *The Oxford Illustrated History of the Crusades*, New York.
- de Riquer M.
2011 *L'arnes del cavaller. Armes i armadures catalanes medievals*. Barcelona.
- Rivard D.A.
2009 *Blessing the World: Ritual and Lay Piety in Medieval Religion*, Washington D.C.
- Rodriguez Lorente J. J.
1964 The XVth Century Ear Dagger. Its Hispano-Moresque Origin, *Gladius*, t. 3, s. 67-87.
- Rogers C. J.
2000 *War Cruel and Sharp. English Strategy under Edward III, 1327-1360*, Woodbridge.
- Rohde A.
1921-22 *Ein Dolchmesser des 14. Jahrhunderts im Hamburgischen Museum für Kunst und Kunstgewerbe*, ZHWK t. 9, s. 155-156.
- Rose W.
1900-1902 *Die Bedeutung des gotischen Streitkolbens als Waffe und als Würdezeichen*, ZHWK, t. 2, s. 359-366.
1925 *Das mittelalterliche Wurfbeil und Verwandte Wurfaffen*, ZHWK, t. 1, s. 151-168.
- Rosenkranz C.
1836 *Zur Geschichte der deutschen Literatur*, Königsberg.
- Ruttkay A.
1976 *Waffen und Reiterausrüstung des 9. bis zur ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts in der Slowakei (II)*, Slovenska Archeologia, t. 24/2, s. 245-395.
- Sanke M.
2012 *Die Gräber geistlicher Eliten Europas von der Spätantike bis zur Neuzeit. Archäologische Studien zur materiellen Reflexion von Jenseitsvorstellungen und ihrem Wandel*, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters - Beihefte, t. 25, Bonn
- Sawicki J.
2014 *Średniowieczne świeckie odznaki w Polsce na tle europejskim*, *Wratislavia Antiqua*, t. 20, Wrocław.
- Scalini M.
1996 *L'Armeria Trapp di Castel Coira*, Udine.
2007 (red.) *A bon droyt. Épées d'hommes libres chevaliers et saints*, Milano.
2009 *The King's Sword*, (w:) Jaume I, Rey y Caballero. Los arneses y la cultura caballeresca en el siglo XIII, Valencia, s. 225-230
- Scheele P.-W.
2012 *Begegnung mit Tilman Riemenschneider*, Regensburg.
- Schendrei J.
1896 *Ungarische Kriegsgeschichtliche Denkmäler*, Budapest.
- von Schlosser J.
1894 *Elfenbeinsättel des ausgehenden Mittelalters*, JKSW, t. 15, s. 260-293.
- Schneider H.
1953 *Die beiden Topfhelme von Madeln*, Zeitschrift für Schweizerische Archäologie und Kunstgeschichte, t. 14, s. 24-46.
1960 *Untersuchungen an mittelalterlichen Dolchen aus der Schweiz*, ZSAK, t. 20, s. 91-105.
1964 *Schwert und Dolch aus der Zeit der Schlacht am Morgarten, 1315*, Mitteilungen des historischen Vereins des Kantons Schwyz, t. 57, s. 137-146.
1977 *Der Schweizerdolch*, Zürich.
1980 *Waffen im Schweizerischen Landesmuseum. Griffwaffen I*, Zürich.
1986 *Zwei Helme aus der Burgruine Innerjuvalta*, WK, t. 28, s. 23-34.
- Schoknecht, U.
1980 *Mecklenburgische Nierendolche und andere mittelalterliche Funde*, BM, r. 1979, t. 27, s. 209-231.
1983 *Nierendolche in Mecklenburg (Teil II)*, BM, r. 1980, t. 30, s. 223-246.
- Scholten F.
2009 *An idealized female head decorated a ceremonial saddle. Fitting for a saddle*, (w:) S. Marti, T-H. Borchert, G. Keck (red.), *Splendour of the Burgundian Court. Charles the Bold (1433-1477)*, Brussels-Bruges, s. 208.
- Schrickx Ch., van der Walle-van der Woude T., Rijkelijkhuisen M., Baart J., Jaspers N., Garthoff-Zwaan M., Aay C.
2007 *Hoogtepunten uit Hoornse Bodem. Archeologische Dienst van de Gemeente Hoorn*, Hoorn.

- von Schubert-Soldern F.
1907 *Die frühmittelalterlichen Spangenhelme*, ZHWK, t. 4, z. 7, s. 193-206.
- Schulz A.
1892 *Deutsches Leben im XIV. und XV. Jahrhundert*, Wien.
- Schulze-Dörrlamm M.
1995 *Das Reichsschwert. Ein Herrschaftszeichen des Saliers Heinrich IV. Und des Welfen Otto IV. Mit dem Exkurs der verschollene Gürtel Kaiser Ottos IV., Sigmaringen*.
- Senn M., Moser F.
1991 *Der Reiterschild von Seedorf UR: ein Untersuchungs- und Restaurierungsbericht. Jahresbericht Schweizerisches Landesmuseum Zürich*, t. 100, s. 80-85.
- Seger H.
1912 *Ein Prunkschwert aus der Zeit der Kreuzzüge*, SVBS, t. 6 (Neue Folge), s. 79-83.
- Seiler P.
1998 *Untersuchungen zur Entstehungsgeschichte des Grabmals von Cangrande I. della Scala, Marburger Jahrbuch für Kunstwissenschaft*, t. 25, s. 53-77.
1999 *Das Lächeln des Cangrande della Scala*, Zeitschrift für Kunstgeschichte, t. 62, z. 1, s. 136-143.
- Seitz H.
1965 *Blankwaffen I*, Braunschweig.
- Siegmund F.
1996 *Kleidung und Bewaffnung der Männer im östlichen Frankreich*, (w:) Die Franken, Wegbereiter Europas. Vor 1500 Jahren: König Chlodwig und seine Erben, t. 1-2, Mainz, s. 691-706.
- Sitwell H. D. W.
1953 *The Crown Jewels and Other Regalia in the Tower of London*, London.
1969 *Royal Sergeants-at-Arms and the Royal Maces*, Archaeologia, t. 102, s. 203-250.
- Slivka M.
2002 *Symbolika výzbroje a výstroja*, AH, t. 27, s. 589-605.
- Ślupecki L. P.
2006 *Dzieje Czerska w XI-XIV wieku*, Wschodni Rocznik Humanistyczny, t. 3, s. 9-36.
- Southwick L.
2006 *The Great Helm in England, Arms & Armour*, t. 3, nr 1, s. 5-77.
- Spalding D.
1977 *An Undecorated English Helm of c. 1370*, JAAS, t. 9, z. 1, s. 6-9.
- Spencer B.
2010 *Pilgrim Souvenirs and Secular Badges*, London.
- Stanzl G. (red.)
1998 *St. Kastor in Koblenz: Ausgrabungen und Bauuntersuchungen 1985-1990*, Worms.
- Stein F.
1967 *Adelsgraber des achten Jahrhunderts in Deutschland*, Berlin.
1991 *Alamannische Siedlung und Kultur: Das Reihengraberfeld in Gammertingen*, Sigmaringen.
- Stein F., Barthel R., Schier Ch.
1987 *Bibliographie zur Vor- und Frühgeschichte in der Bundesrepublik Deutschland und Berlin (West): das Schrifttum der Jahre 1980 und 1981*, t. 1, Stuttgart.
- Steuer H.
1987 *Helm und Ringschwert. Prunkbewaffnung und Rangabzeichen germanischer Krieger. Eine Übersicht*, Studien zur Sachsenforschung, t. 6, s. 189 – 236.
- von Stilfried-Rattenitz R. M. B.
1845 *Der Schwanenorden, sein Ursprung und Zweck, seine Geschichte und seine Alterthümer*, Halle.
- Strzyż P.
2011 *Średniowieczna broń palna w Polsce. Studium archeologiczne*, Łódź.
- Stückelberg E. A.
1893 *Untersuchungen in der Klosterkirche zu Königsfelden*, ASA, t. 26, s. 274-278.
- von Suttner, G.
1878 *Der Helm von seinem Ursprunge bis gegen die Mitte des siebzehnten Jahrhunderts*, Wien.
- Swanton M. J.
1980 *The Manuscript Illustration of a Helmet of Benty Grange Type*, JAAS, t. 10, s. 1-5.
- Symons D.
2014 *The Staffordshire Hoard*, Birmingham.
- Syndram D.
2007 *Kleinodien und Insignien*, (w:) J. Ch. von Bloh (red.), *Mit Schwert und Kreuz zur Kurfürstenmacht. Friedrich der Streitbare, Markgraf von Meissen und Kurfürst von Sachsen (1370-1428)*, Dresden, s. 48-53.
- Szameit E.
2005 *Die Heilige Lanze in der Wiener Schatzkammer. Bemerkungen zur Form und Verwendung von Flügellanzens aus dem Blickwinkel der Archäologie und Waffenkunde*, (w:) F. Kirchweiger (red.), *Die heilige Lanze in Wien. Insignie – Reliquie – »Schicksalspeer«*, Wien, s. 145-167.
- Szendrei J.
1896 *Ungarische Kriegsgeschichtliche Denkmäler in der Millenniums-Landes-Ausstellung*, Budapest.
- Szymczak J.
1992 *Szczyt i zaszczyt*, (w:) Arma et ollae. Studia dedykowane Profesorowi Andrzejowi Nadolskiemu w 70 rocznicę urodzin i 45 rocznicę pracy naukowej. Sesja naukowa, Łódź, 7-8 maja 1992 r., Łódź 1992, s. 151-156.
1995 *Z otwartą przyłbicą. Wojskowa i kulturowa rola hełmu w średniowieczu*, (w:) B. Śliwiński (red.), Polska, Prusy, Ruś. Rozprawy ofiarowane prof. zw. dr. hab. Janowi Powierskiemu w trzydziestelecie pracy naukowej, Gdańskie studia z dziejów średniowiecza, t. 2, Gdańsk, s. 183-192.
1997 *Ostrogi żelazne i pozłociste*, (w:) M. Głosek (red.), *Archeologia i Starożytnicy*, Łódź, s. 275-284.
2001 *Uzbrojenie w świetle źródeł pisanych w Polsce do połowy XIII w.*, AULFA, t. 23, s. 87-101.

- Šmahel F.
2012 *Diví lidé v (imaginaci) pozdního středověku*, Praha.
Świątosławski W.
1993 *Koszty broni palnej i jej użycia w państwie krzyżackim w Prusach na początku XV w.*, SiMDHW, t. 35, s. 19-33.
- Takács I. (red.)
2006 *Sigismundus Rex et Imperator. Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg, 1387-1437*, Darmstadt.
- Tarassuk L.
1959 *The Collection of Arms and Armour in the State Heritage*, Leningrad, JAAS, t. 3, nr 1, s. 1-39.
- Thalhofer, Hans
1467 *Fechtbuch*
- Theune C., Winkelbauer I., Fritzl M., Greußing I., Lantschik G., Weißling R.
2009 *Das Land an der March im Mittelalter*, Archaeologia Austriaca, t. 93, s. 79-150.
- Thomas B.
1950-51 *Kejser Maximilian I's tre Pragtsværd i Wien og København*, Vaabenhistoriske Aarbøger, t. 6, z. b-c, s. 105-184.
1954 *Die Innsbrucker Plattnerkunst*, Innsbruck.
1971 *Die Polonica der Wiener Waffensammlung*, JKSW, t. 67, s. 47-104.
- Thomas B., Boccia L. G.
1970 *Historische Prunkwaffen aus dem Museo Nazionale zu Florenz*, Wien.
- Thomas B., Fritz J. M.
1978 *Unbekannte Werke spätmittelalterlicher Waffenschmiedekunst in Karlsruhe*, WK, t. 20, z. 1., s. 1-18.
- Thomas B., Gamber O.
1976 *Katalog der Leibbrüstkammer. I Theil. Der Zeitraum von 500 bis 1530*, Wien.
- Thomas B., Gamber O., Schedelmann H.
1963 *Die schönsten Waffen und Rüstungen aus europäischen und amerikanischen Sammlungen*, Heidelberg-München.
- Thordeman B.
143 *Der nordische Helm in frühgeschichtlicher Zeit*, ZHWK, Neue Folge, t. 7, z. 8/9, s. 217-224.
1943a *Sankt Olovs Hjälms och Sporrars Sveriges Äldsta Bevarade Trofé*, Fornvännen, t. 38, s. 188-200.
2001 *Armour from the Battle of Wisby*, Highland Village.
- Tobienne F. (Junior)
2016 *Mandeville's Travails. Merging Travel, Theory, and Commentary*, Newark.
- Trapp O.
1929 *The Armoury of the Castle of Churburg*, London.
- Trnek H.
2009 *Ainkhürn Sword*, (w:) S. Marti, T-H. Borchert, G. Keck (red.), Splendour of the Burgundian Court. Charles the Bold (1433-1477), Brussels-Bruges, s. 280-281.
- Troso M.
1988 *Le armi in asta delle fanterie europee (1000-1500)*, Novara.
- Turska K.
1987 *Ubiór dworski w Polsce w dobie pierwszych Jagiellonów*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź.
- Tweddle D.
1992 *The Anglian Helmet from Coppergate*, (w:) Archaeology of York, t. 17/8, York.
- Übersicht...
1882 *Übersicht des K.K. Hof-Waffen-Museums im K.K. Artillerie-Arsenal*, Wien.
- Uhlemann H. R.
1964 *Deutsches Klingenmuseum Solingen. Gotische Prunkschwerter und Prunkdolche*, WK, t. 6, z. 2, s. 96-107.
1969 *Älteste verzierte Bronzerohre*, WK, t. 11, z. 2, s. 136-141.
- Ullmann, K.
1958 *Schwertsegen – Schwertzauber*, Zeitschrift des Vereins für Lübeckische Geschichte und Altertumskunde, t. 38, s. 157-163.
1961 *Dolchmesser, Dolche und Kurzwehren des 15. und 16. Jahrhunderts im Kernraum der Hanse*, WK, t. 3, s. 1-13 i 114-125.
1962 *Das Werk der Waffenschmiede. Eine Einführung*, Essen.
- Urbanavičius V.
1979 *Jakstaicių Senkapis*, LA, t. 1, s. 122-151.
- de Valencia de Don Juan (Carrasco A.)
2008 *Catálogo histórico-descriptivo de la Real Armería de Madrid*, Madrid.
- Vang Petersen P.
1994 *Einige Ergebnisse der neuen Ausgrabungen im Mooropfer von Nydam, Südjylland (Dänemark)*, (w:) C. von Carnap-Bornheim (red.), Beiträge zu römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten. Akten des 2. Internationalen Kolloquiums in Marburg a. d. Lahn, 20. bis 24. Februar 1994, Lublin, Marburg, s. 249-259.
- Verö M.
2006 *Bemerkungen zu den Beinsätteln aus der Sigismundzeit*, (w:) I. Takács (red.), Sigismundus Rex et Imperator. Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg, 1387-1437, Darmstadt, s. 270-278, noty katalogowe do tekstu: s. 356-364.
- Vierck H.
1970 *Zur nörnländische Pelzwirtschaft in der zweiten Hälfte des 6. Jahrhunderts und dem schwedischen Fernhandeln über Helgö*, (w:) K. Hauck (red.), Goldbrakteaten aus Sievern, München, s. 380-390.
- Vinski Z.
1954 *Ein Spangenhelm aus dem östlichen Syrmien*, Germania, t. 32, s. 176-182.
- Vogt M.
2006 *Spangenhelme - Baldenheim und verwandte Typen*,

- Kataloge vor- und frühgeschichtlicher Altertümer*, t. 39, Mainz.
- Volkaite-Kulikauskiene R.
1979 *Krūminių Senkapis*, LA, t. 1, s. 112-121.
- Volkman A.
2009 *Die Schwertfunde des unteren Oder- und Warthegebiets – Insignien einer spätslawischen Elite*, Ethnographisch Archäologische Zeitschrift, t. 3/2008, s. 431-478.
- de Vos D.
2002 *The Flemish Primitives*, Amsterdam.
- de Vries, K.
2000 *Infantry Warfare in the Fourteenth Century*, Woodbridge.
- Wachowski K.
1975 *Cmentarzyska doby wczesnopiastowskiej na Śląsku*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk.
1997 *Problematyka tzw. pasa naddługiego w pełnym średniowieczu*, Archaeologia Historica Polona, t. 5, s. 187-191.
2013 *Emblemata mediaevalia profana. Przykład Polski*, Wrocław.
- Wachowski K., Marek L.
2013 *Późne średniowiecze i nowożytność*, (w:) E. Tomczak (red.), Archeologia. Górny Śląsk, Katowice, s. 193-241.
- Wachowski K., Witkowski J.
2003 *Wrocław wobec Hanzy*, AP, t. 48, s. 201-221.
- Wagner A. R.
1959 *The Swan Badge and the Swan Knight*, Archaeologia, t. 97, s. 127-138.
- Wagner E.
1980 *Ars Bella Gerendi*, Praha.
- Wagner E., Drobná Z., Durdík J.
1957 *Tracht, Wehr und Waffen des späten Mittelalters (1350-1450)*, Praha.
- Wagner Th. G., Worley J., Holst Blennow A., Beckholmen G.
2009 *+INNOMINEDOMINI+ Medieval Christian invocation inscriptions on sword blades*, WK, t. 51, z. 1, s. 11-52.
- Walcher C.
2000 *Neue Funde von Pferdegeschirranhängern aus Österreich*, BMÖ, t. 16, s. 209-224.
- Wallin G.
1746 *De Gladio Magico Gustavi Adolphi, Suecorum Regis*, Lipsiae (Lipsk).
- Ward Perkins, J.B.
1967 *Medieval Catalogue*, London.
- Warnecke F.
1884 *Die mittelalterlichen heraldischen Kampfschilder in der St. Elisabeth-Kirche zu Marburg*, Berlin.
- Warner Ch. D.
1883 *A Roundabout Journey*, Boston.
- Weale W. H. J.
1908 *Hubert and John van Eyck. Their life and work*, London.
- Wegeli R.
1904 *Inschriften auf Mittelalterlichen Schwertklingen, I*, ZHWK, t. 3, z. 7: s. 177-183, z. 9: s. 261-268, z. 10: s. 290-300.
- Westermann-Angerhausen H.
1995 *Zur Entstehungszeit und zum Stil des Schmucks am Essener Schwert*, (w:) A. Pothmann (red.), Das Zeremonialschwert der Essener Domschatzkammer, Münster, s. 108-125.
- Wiesiołowski J.
1995 *Przemysł-Lancelot, czyli Strażnica Radości nad Wartą*, Kronika Miasta Poznania, t. 2/95, s. 123-135.
- Wild B. J.
2011 *Emblems and enigmas: Revisiting the 'sword' belt of Fernando de la Cerda*, Journal of Medieval History, t. 37, s. 378-396.
- Williams A.
2003 *The Knight and the Blast Furnace*, Leiden, Boston.
- Witkowski J.
2002 *Szlachetna a wielce żałosna opowieść o Panu Lancelocie z Jeziora*, Wrocław.
2010 *Księżę i dama na turnieju. Przejawy obyczajowości turniejowej w sztuce śląskiego średniowiecza*, Quart, t. 1/15, s. 4-17.
- Wolf G.
2005 *Nochmals zur Geschichte der Heiligen Lanze bis zum Ende des Mittelalters*, (w:) F. Kirchweger (red.), Die heilige Lanze in Wien. Insignie – Reliquie – »Schicksalsspeer«, Wien, s. 23-51.
- Wyrwa A. M., Sankiewicz P., Pudło P. (red.)
2011 *Miecze średniowieczne z Ostrowa Lednickiego i Giecza*, Dziekanowice-Lednica.
- Zajązkowski A.
1949 *Związki językowe połowiecko-słowiańskie*, Wrocław.
- Zaunick R.
1918-20 *Breslauer Waffenbeschwörung aus dem 15. Jahrhundert*, ZHWK, t. 8, s. 30-31.
- Zeller-Werdmüller H.
1883 *Dolche aus dem Bieler See mit Wappenschilden am Knaufe*, ASA, t. 4, z. 1, s. 377.
- Zidda G.
2007 *Épée de chevalier et épérons à molette*, (w:) M. Scalinini (red.), A bon droyt. Épées d'hommes libres chevaliers et saints, Milano, s. 118-120.
- Zieliński Ch.
1959 *Sztuka sakralna*, Poznań-Warszawa-Lublin.
- Znamierowski A.
2008 *Wielka Księga Heraldyki*, Warszawa.
- Zschille R., Forrer R.
1899 *Der Sporn in seiner Formen-Entwicklung*, Berlin.
- Żygulski Z.
1975 *Broń w dawnej Polsce*, Warszawa.
1998 *Broń starożytna*, Warszawa.
2008 *Szczerbiec*, (w:) A. Grzybkowski, Z. Żygulski, T. Grzybkowska (red.), Urbs celeberrima. Księga pamiątkowa na 750-lecie lokacji Krakowa, Kraków 2008, s. 309-355.